

vbb 73. időjárásjelentés

fk/ny la

1974. március 12.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. március 12-én, kedden 19 órakor:

a nappali felmelegedés erősödik

Várható időjárás szerda estig: változóan felhős, párás, a reggeli órákban néhány helyen ködös idő, valószínűleg csapadék nélkül. mérsékelt, napközben kissé megélénkülő délkeleti-déli szél. a nappali felmelegedés nyugaton is erősödik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 8-13 fok között./mti/

-. -

bb.74. közlekedési baleset három sérülttel

i/ms/fk/a/la

1974. március 12.

kedden a szentendrei uton a budakalászi beágazásnál összecsapott egy személy-és egy tehergépkocsi. a tehergépkocsi vezetője, a 27 éves fabók imre súlyos, utasa, szücs istván 22 éves rakodómunkás könnyebb sérülést szenvedett. a személyautó utasát, brágya lászló 37 éves segédmunkást súlyos sérüléssel szállították a mentők kórházba, míg leánya sértetlen maradt. /mti/

-. -

bb.75. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

a/la

1974. március 12.

71. irodalmi színpad
72. agrokémiai nap
73. időjárásjelentés
74. közlekedési baleset
75. hírjegyzék
/mti/

-. -

21.00/a

- 50 -

- v e g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: konczi antal
szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet

M 2110

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1 verseskönyvek, antológiák, tanulmányok a költészet napjára

i/ró/gg/hi/a/la

1974. március 13.

április 11-e, józsef attila születésnapja hazánkban immár hagyományosan a költészet napja. ebből az alkalomból a könyvkiadók idén is számos érdekes verskötetet, antológiát és tanulmányt jelentetnek meg. hatvanhét mai magyar költőnek az elmúlt évben irt legszebb versét tartalmazza a magvető kiadó, „szép versek - 1973”, című antológiája. haladó hagyomány az első kötetes szerzők jelentkezése is: az idén vasadi péter „jelentés babylonból”, című kötete biztosítja a folytonosságot.

kortárs magyar költők verseinek csokrát kínálja a mai magyar költők antológiája. a móra kiadó kozmosz kötetei sorában megjelenő harmadik válogatás az ady-kortárs várnai zsenitől a legfiatalabb poétáig minden jelentős költőt szerepeltet. a szépirodalmi kiadó gondozta ne mond le semmiről című antológia lapjain a legujabban feltűnt fiatal tehetséges nemzedék 500-600 sornyi verse kapott helyet.

a líra tavaszi seregszemléjén széles skálán vonulnak fel a klasszikus és mai magyar, illetve külföldi költők kötetekkel. újra megjelennek ady endre összes versei két kötetben, s az olcsó könyvtár sorozatában intés az őrzőkhöz címmel válogatott versei is napvilágot látnak. ugyancsak újra megjelennek józsef attila összes versei, és a dunánál címmel válogatott verseinek gyűjteménye is. petőfi, kosztolányi összegyűjtött versei és műfordításai, vörösmarty mihály összes költői művei tanuskodnak a kiadás körültekintéséről. /folyt.köv./

- 1 -

↑ illetve válogatott versei, radnóti miklós, Tóth Árpád
összegyűjtött

bb.1./ verseskönyvek.....folyt./-a

a maiak közül ágh istván jóslatok az ujszülöttnek, demény ottó közhir és felhőárnyék című kötetei, fodor józsef posztumusz kötete, az egy plánta énekei és más versek, hidas Antal egy erős topolya, a több mint ötven éves költői pálya összefoglalását nyújtó kötet jelzi egyebek között a valóban bőséges választékot.

az európa kiadó Lyra mundi népszerű és kedvelt sorozatának új köteteként kerül a boltokba Paul Verlaine, a múlt századi francia lírikus válogatott verseinek gyűjteménye ady Endre és Babits Mihály fordításában. az európa kiadó „napjaink költészete”, sorozatában adja közre a modern angol költészet klasszikusának számító Edith Sitwell, „Káin árnyéka”, címmel összegyűjtött verseit. Pablo Neruda száz szerelmes szonett című kötete a helikon csillagok kötetei sorát gazdagítja. a közel-múltban elhunyt Nobel díjas nagy chilei költő szonett-koszorúját Somlyó György fordította magyarra és Würtz Ádám illusztrálta.

nemcsak a költő művek, de a költészetéről szóló elemző munkák kínálata is igen bőséges. Garai Gábor elférünk a földön, című, esszét és tanulmányokat tartalmazó kötetét a szépirodalmi kiadó adja közre. elsősorban a kortársak műhelyébe kalauzolja az olvasót, de figyelmet érdemelnek a költő saját alkotóműhelyébe invitáló írásai, amelyekben néhány közismert verse keletkezés-történetét mondja el. korszerűség és hagyomány, ez a címe az európa modern könyvtára sorozatában megjelenő mai szovjet esszék gyűjteményének. a kötet írásai a szovjet irodalom új utkereséseit, az utóbbi években napirendre került eszmei-művészeti problémáit vizsgálják. dráma-és verselemzések, írói önvallomások, vitacikkek kaptak helyet az e. fehér pál válogatott kötetben. a versek iránt mélyebben érdeklődők számára a gondolat kiadó negyedszer adja ki a miért szép című kötetet, amelyben századunk magyar lírájának verselemzéseit szerepelnek. Simon István a magyar irodalom című kötetében - voltaképpen olvasónaplóban - költőként vall irodalmunkról. az akadémiai kiadó nagy vállalkozása a Petőfi szótár, amely a forradalmár művész szókészletét vizsgálja. a most megjelenő első kötet/ a-tól f-ig/ 6 000 szó-cikkben következtet Petőfi nyelvére, stílusára./mti/

- 2 -

MF

bb.2. ujjárendezik az ország egyik leggazdagabb éremtárát Pannonthalmán

vid/ká/a/-cz

1974. március 12.

27 ezer éremből áll a Pannonthalmi várban őrzött éremgyűjtemény, amelynek ujjárendezésén dolgoznak. több éves munka után befejeződött a magyar rész, valamint a római kori érmék rendezése. az időszerűség előtti 6., 7. évszázadtól kezdődően a császárok és a köztársaságok korából több ezer óriás réz, bronzpénzt őriznek. gazdag a római kori ezüstpénz gyűjtemény is. összesen hét ezer, a római korból származó érmét tartalmaz a gyűjtemény. a magyar pénzgyűjtemény négy ezer darabos. különösen értékes a tallérgyűjtemény.

a gyűjtemény állandóan gazdagodik. nemrégiben négy doboz, több mint 200 darab, régi kínai rézpénz került elő, a vár külső falainál ásás közben pedig Napoleon aranyakra bukkantak. az éremtár teljes rendezése még hosszú időt vesz igénybe./mti/

-.-

bb.3. hogyan működik az országos oktatástechnikai központ?
- beszélgetés dr. Bencédy Józseffel

i/szó/gg/a/la

1974. március 12.

a közelmúltban a művelődésügyi minisztériumak, illetve az ENSZ fejlesztési alapjának képviselői aláírták az országos oktatástechnikai központ alapokmányát. miféle intézményről van szó? erről tájékoztatta az MTI munkatársát dr. Bencédy József, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője.

- az országos oktatástechnikai központ magyar intézmény, a művelődésügyi minisztérium közvetlen irányítása és felügyelete alatt működik. az alapításáról szóló rendeletet egy esztendővel ezelőtt, 1973 február 15-én adta ki a miniszter, a következő főhatóságokkal egyetértésben: egészségügyi minisztérium, mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, munkaügyi minisztérium, pénzügyminisztérium, országos műszaki fejlesztési bizottság. a központ felépítésének, berendezésének, felszerelésének, működtetésének költségeit a művelődésügyi minisztérium, illetve az alapításban érdekelt főhatóságok viselik. a feladat újszerűsége, összetett volta, a személyi és anyagi igények nagysága miatt a kormány 1972-ben kérte az ENSZ fejlesztési alapjának hozzájárulását a központ létrehozásához és tevékenységének megindításához.

/folyt.köv./

- 3 -

MF

vm3./ hogyan.....1.folyt./-a

az erről szóló megállapodást irták alá most januárban. a mintegy egymillió dollárban megállapított hozzájárulás egy részéből eszközöket, műszereket, gépeket vásárolunk, nagyobbik részét azonban arra használjuk, hogy egyfelől szakembereket hívjunk hazánkba a munka- elsősorban a továbbképzés - megindításának segítésére, másfelől magyar ösztöndíjasokat küldjünk külföldre a téma tanulmányozására. a forintban kifizethető magyar hozzájárulás mintegy nyolcszorosa a fejlesztési alap segítésének. így a szerveződő vidéki központok is a mi pénzünkéből kaptak támogatást.

miféle vidéki központokról van szó, ezek hogyan kapcsolódnak a központ munkájához ?

- az intézményt kezdettől fogva országos központnak tervezték, akik létrehozásán fáradoztak. hogy összefogója, serkentője legyen minden oktatástechnikai tevékenységnek, nemcsak a nappali iskolák, hanem a felnőtt oktatás területén is, nemcsak a köznevelésben, hanem a közművelésben, nemcsak a művelődésügyi minisztérium illetékességi körében, hanem a szakmunkásképzésben, a tanfolyami képzésben és általában a továbbképzésben is. munkájában ezért ugynevezett szakmai, illetve területi bázisokra, támaszkodik. a szakmai bázisok lehetnek egy-egy főhatóság kutatással, továbbképzéssel foglalkozó intézményei, vagy egy-egy felsőoktatási intézmény tanszékei, intézetei, amelyek e témakörben az oktatás, továbbképzés mellett egy-egy speciális, vagy részterületen kutató, kidolgozó, előkészítő, dokumentációs feladatokat vállalnak. a területi bázisok - terveink szerint - a területi, tehát a fővárosi, illetve megyei tanácsok művelődési osztályai mellett működő továbbképző kabinetek új részlegei. feladatuk, hogy segítséget nyújtsanak a nevelőknek a korszerű eszközök és módszerek alkalmazásához, az iskolában, a közművelődésben használatos, illetve bevezethető eszközök bemutatására mintabázisokat létesítsenek, megszervezzék területükön az ugynevezett ismerethordozók - filmek, diák, fóliák, programok, hangszalagok - terjesztését, a használatos eszközök javítását és karbantartását.

- 4 -

bb.3./ hogyan.....2.folyt./-a

a területi bázisok szervezése megkezdődött. helyi oktatástechnikai központ működik békéscsabán, budapesten, debrecenben, kaposváron, kecskeméten; néhány más helyen is hozzálátak az előkészítéshez. szeretnénk, ha az év végére, a következő tanév folyamán - a pedagógusképző intézményeket is ide számítva - kialakulna a területi bázisok országos hálózata. ehhez egységes keretbe kell foglalni a megyei továbbképzési kabinetek működését, feladatrendszerét. ez a munka szintén megindult. a már működő területi bázisok általános tevékenységük mellett valamilyen speciális feladatot is vállalnak. kecskeméten például azt, hogy a megye sok kis iskoláját ellátják különböző formájú központi programokkal, s ezzel is segítik az összevont osztályokban tanító nevelők munkáját, a színvonal emelését.

sok teendő vár tehát az országos oktatástechnikai központra, mégis, most a kiépítés folyamán melyek a központ fő feladatai ?

- a legfontosabbat, a kiképzők képzését már megkezdte. kilenchnapos tanfolyamot indított azoknak a szakembereknek a kiképzésére, akik felsőfoku intézményekben, illetve a területi bázisok továbbképző tanfolyamán az oktatástechnikát tanítják. ilyen kilenc hónapos és rövidebb, kéthónapos központi tanfolyamok a következő tanévekben is indulnak, s velük párhuzamosan megindul a továbbképzés a megyei és a budapesti bázisokon is.

a központ kiépülésével arányos mértékben fokozatosan szélesedik a már említett ismerethordozók alapszériáinak - vagy más szóval null-szériáinak - tervezése és kivitelezése. ebben a témakörben is kezdettől folyik a szerteágazó munkálatok koordinatív megszervezése. a központ maga is készít programokat, szemléltető-sorozatokat, együtt is működik filmgyártó, szalag- és fóliakészítő, sokszorosító, valamint más részlegekkel.

- alapfeladata az intézetnek a kutatás is, nélküle az előző kettőt nem tudná ellátni. az eszközrendszerek megtervezésével, hatékonyságuk és alkalmazásuk mérésével, az iskolai épületek korszerű kialakításának és berendezésének kutatásával jelentős részt vállal a köznevelés fejlesztését szolgáló országos kutatási főirány feladatainak megoldásából. ehhez a tevékenységéhez kapcsolódik egyrészt a köznevelés és a közművelődés területén használt és használatra ajánlott eszközök specifikálása, másrészt a központ információs és dokumentációs szolgálata./mti/

-.-
- 5 -

bb.4. középtávu kutatási program a balaton tisztaságának megőrzésére

vid/ká/a/-cz

1974. március 13.

a keszthelyi agrártudományi egyetem tudósokból, szakemberekből alakult kutatócsoportja kezdte meg a vizsgálatot annak megállapítására: milyen külső hatások érik a balaton bioszféráját. a munkaprogram nemcsak a ma gondjait veszi számba mindenekelőtt a tó jövőbeni védelmét célozza: a szakemberek 15 évre szóló tervet készítenek. a terv része annak a programnak, amelyet a magyar tudományos akadémia szervez az ember környezetének védelme érdekében.

a keszthelyi kutatók, akik főleg a keszthelyi öblöt és környékét veszik vizsgálat alá, kísérleteket folytatnak az egyetem tanegységében is. felméri azokat a mezőgazdasági hatásokat, amelyek hozzájárulnak a balaton vizének szennyeződéséhez. ennek során program készül a kemikáliák használatának észszerű csökkentésére. többéves munkával meghatározzák hogyan lehet minimálisra csökkenteni a kémiai szennyeződések és mit lehet tenni a víz biológiai tisztítása érdekében.

a keszthelyi kutatók a program vonatkozásában szorosan együttműködnek a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai kutató intézetével, a vizgazdálkodási tudományos kutató intézettel és más szervek kutatóival./mti/

--

ü
bb.6. természeti és műemléki védeltséget kap a nagykutasai szőlőhegy

vid/ká/a/-cz

1974. március 13.

a zalaegerszegtől északra fekvő nagykutasai szőlőhegyen sok a régi, javarészt érintetlen, borona falu, zsupfedeles borospince, amelyek mindegyike muzeális értékű. ugyanezen a hegyháton díszlik egy párját ritkító, többszáz éves gesztenyefa, s több ritka fafajta. a természetvédelemmel foglalkozó szakemberek szerint a táj alkalmas arra, hogy természetvédelem alá kerüljön. az országos műemléki felügyelőség, a megyei muzeumi igazgatóság és a természetvédelmi bizottság kezdeményezésére a zala megyei tervező vállalat munkatársai felmérést folytatnak a nagykutasai szőlőhegyen, valamint közvetlen környékén és védettségi tervet készítenek. /mti/

--

- 6 -

bb 5. ,, táncra, muzsikára,, - az állami népi együttes új bemutatója

i nn/pá/ny hi la

1974. március 13.

március 31-én délután az erkel színházban tartja új bemutatóját ,, táncra, muzsikára,, címmel az állami népi együttes. a népszerű magyar művészeti csoport, amely világszerte sikert aratott produkcióival, ezúttal 12. alkalommal áll új műsorral a közönség elé. legutóbb 1972-ben mutattak be utak címmel politikai jellegű műsort. mint rábai miklós, az együttes vezetője elmondotta az mti munkatársának, nagy érdeklődéssel és izgalommal várják a ,, táncra, muzsikára,, premierjét, ezzel a produkcióval ugyanis az ecseri lakodalmas és a muzsikáló tájak hagyományait kívánják felváltani, a magyar folklór sokoldalú feltárásával, felfedezésével. a műsorban egyaránt jelentős szerepet kap az együttes ének-, tánc és zenekara is.

az új műsor koreográfiáját rábai miklós és létai dezső tervezte. feldolgozásukban életre kelnek a tiszaháti táncok, a tolna megyében élő székely telepések táncai, a déldunántúli botos pász-tortánc, illetve a galga-menti táncok. ,, enyém a menyasszony,, címmel lakodalmi képek elevenednek meg a hegyköz művészetéből. a ,, karikára, székiek,, című összeállítás alcíme: ,, egy este a mezőségen, a széki táncban,,. bizonyára nagy sikert arat ezúttal is az ugrós, a párnástánc, a lánytánc és a selyemcsárdás, a sárközi vigasság ma is élő hagyományai. az énekkar tolmácsolásában többek között kunsági betyárdalokat hallhatunk és csángó csujogatókat. a zenekar vujicsics, farkas, grabóci, csámpai szerzeményeit, népdal feldolgozásait szólaltatja meg. az állami népi együttes új produkciójának szólóit egyebek között erdélyi tibor, sajti sándor, varga erzsébet, czakó annak, horváth józsef táncolják, illetve énekelik.

a 14 műsorszámból álló új előadást április 14-én és 28-án megismétlik budapesten, majd előreláthatólag augusztus második felében szegeden vendégszerepelnek vele./mti/

--

bb 7. felhasználható 10 órától!

napirenden a gazdasági vezetők helyzete, munkája - ülést tartott a vii.kerületi pártvégrehajtó bizottság

t gy/mm/ny hi la

1974. március 13.

az erzsébetvárosi vállalatoknál a művezetők hatásköre, erkölcsi és anyagi megbecsülése megfelelő. a vállalatok többnyire a legtapasztaltabb törzsgárdatagok közül választják ki és léptetik elő a művezetőket - mondották el a vii.kerületi pártvégrehajtó bizottság szerdai ülésén, amelyen a nyomdaipari és a kgm-vállalatoknál végzett vizsgálat eredményeiről tárgyaltak. /folyt köv/

-7-

MT

bb 7. / napirenden a gazdasági....folyt/ny

általános tapasztalat: a termelést közvetlenül irányító művezetők jól ismerik vállalatukat, s a helyi körülményeket. a játékkártyagyárban folyamatban levő átszervezés kapcsán például nagyrésztük volt a művezetőknek abban, hogy az átszervezés a termelés folyamatosságát nem zavarta. szóvá tették az ülésen, hogy ugyanakkor nem megoldott a művezetők szakmai továbbképzése. a vállalatoknál nem ösztönzik őket rendszeres továbbképzésre, a legújabb termelési technológia, a technikai fejlődés megismerésére. a gelká-nál emiatt előfordult, hogy olyan technikai újonságot, ami a kereskedelemben már forgalomban volt, sem a művezetők, sem a beosztottak nem ismerték.

a tapasztalatok szerint a művezetők munkáját megfelelő anyagi és erkölcsi megbecsüléssel jutalmazzák. ugyanakkor figyelmet érdemel az is, hogy heti munkaidejük esetenként meghaladja a 44 órát, s a művezetők túlórapótlékban nem részesülhetnek. nem egy vállalatnál, többek között az elzett-nél is előfordult: egy betanított munkás bizonyos idő után magasabb keresetet tud elérni, mint egy művezető.

a közvetlen termelésirányítók erkölcsi elismerésének szépség-hibája - s ez több helyen kifogásolható -, hogy kitüntetésekkel csak alkalmanként jutalmazzák jó munkájukat. ugyancsak figyelemre méltó, és ez is hatékony intézkedést sürget - hogy nem mindegyik megfelelő a művezetők és a felsőbb gazdasági irányítók közötti kapcsolat. a mechanikai laborban például a gyár felsőbb szintű gazdasági irányítóival nincs közvetlen kapcsolatuk, nem ismerik a vállalat egészségének eredményeit, problémáit; munkaköri leírásuk kilenc évvel ezelőtt készült, s ma már elavult. a pártvégrehajtó bizottság ülésén felhívták a figyelmet: a termelés gördülékenysége, a vállalatok zavartalan munkája megkívánja, hogy a gazdasági egységek különböző szintű irányító szakemberei szoros munkakapcsolatban legyenek egymással./mti/

-.-

bb 8. habszivacsos tető a házgyári épületen

vid/ká/ny -cz

1974. március 13.

ujfajta tetőszigetelés kísérleteit fejezték be a budapesti műszaki egyetem kísérleti fizikai tanszékének kutatói szegeden. a házgyári panelekből épülő tarján városrészben. az ujfajta, úgynevezett fordított rendszerű szigetelés lényege, hogy a hagyományos sorrendtől eltérőleg a házgyári épületek tetején a hőszigetelő réteget nem a vízszigetelés alá, hanem fölé helyezik.
/folyt köv/

-8-

M

bb 8. / habszivacsos ...folyt/ny

a hőszigetelésre alkalmazott úgynevezett nikecell habszivacs ugyanis ellenáll az időjárás viszontagságainak, s a rendkívül fontos vízszigetelő réteget is megóvjaa. a műszaki egyetem kutatói a rétegeknél elhelyezett termoelemek adatait elektronikus számítógéppel értékelték. ebből pontos képet nyertek a tetőszigetelő anyagok viselkedéséről, s ennek alapján tesznek javaslatot az újfajta tetőszigetelés általános bevezetésére./mti/

-.-

bb 9. xx. kerület: közműhálózat bővítése, kulturális ellátás javítása

i don/gk/ny hi -cz

1974. március 13.

pesterzsébet és soroksár idei fejlesztési programja a közműhálózat bővítését és a kulturális ellátás javítását jelölte meg fő tennivalóként. ennek megfelelően az előirányzott pénzüsszegeből a kommunális ágazat több mint 20, a művelődésügyi pedig 36 százalékkal részesedik. az esztendő végéig a kerületben mintegy 20.000 négyzetméternyi területű aszfaltjárda épül. a közvilágítás javítására 100 új lámpát szerelnek fel. orbánhegyen a kifestésű hálózatot bővítik. a mátyás téren szintén új kifestésű vezeték építenek. a vízvezeték hálózat több mint egy kilométerrel bővül.

a kerület egészségügyi ellátásának jobbátételére csaknem 4 millió forintot fordítanak. a szakorvosi rendelőintézet és a gyermekkorház részére új műszereket, gépeket vásárolnak. a partizán utcában 60 személyes bölcsődét létesítenek. az idén adják át rendeltetésének a hunyadi téri új óvodát, valamint a lehel téri 12 tantermes iskolát. fejlesztik a molnárszigeti napközis tábort is: felújítják a sportpályát, kicserélik az ebédlő, az orvosi rendelő, valamint a klub korszerűtlen butorait. 25-25 hellyel bővítik a baross utca 79. és 81.szám alatti óvodát. a kerületi általános iskolák taneszközállományának gyarapítására félmillió forintot költenek. soroksáron, a marx károly utca 169. szám alatti iskola udvarán tanuszoda készül. a kerületi könyvtárak állományának gyarapítására 50.000 forintot irányoztak elő./mti/

-.-
-9-

M

:

bb 10. kamaratánc fesztivál zalaegerszegen

vid/ká/ny -cz

1974. március 13.

az idén hatodik alkalommal, s ezuttal zalaegerszegen rendezik meg az országos kamaratánc fesztivált, amelyen az ország legjobb együttesei vesznek részt. az április 12-14 között lezajló háromnapos verseny megtekintésére táncszakemberek érkeznek csehszlovákiából, finnországból, franciaországból, jugoszláviából és svédországból is.

a fesztiválra 14 együttes 42 versenyművel jelentkezett. az együttesek fele a fővárosból érkezik zalaegerszegre. a résztvevők névsora: a budapesti csepel táncgyűttes, a budapesti erkel ferenc művészegyüttes, a budapesti építőknadrózsza táncgyűttese, a budapesti hvdsz bihari jános táncgyűttese, a budapesti törekvés táncgyűttese, a budapesti vasas központi művészegyüttesének tánckara, a budapesti vdsz bartók béla táncgyűttese, a debreceni népiegyüttes, a pécsi mecsek táncgyűttese, a szolnoki tiszta táncgyűttese, a szombathelyi ungaresca táncgyűttese, a gyöngyösi vidróczki táncgyűttese, a zalai táncgyűttese és a zalai honvéd táncgyűttese.

a fesztiválon 20.000 forintos nagydíjat, 15.000 forintos első díjat, 10.000 forintos második, 7.000 forintos harmadik díjat és 6.000 forintos különdíjat adnak ki. külön díjazták a zeneszerzőket, a szólótáncosokat és a koreográfusokat./mti/

-10-

bb. 11. hogyan jelentkeznek a butoripari rekonstrukció eredményei a boltokban?

1 kf/tr/e -cz

1974. március 13.

a negyedik ötéves tervben kormányhatározat írja elő a butoripar és a bútorkereskedelem rekonstrukcióját. a butorüzemek korszerűsítése, kapacitásuk bővítése az elmúlt három évben örvendetesen előrehaladt. hogyan jelentkeznek az eredmények a kereskedelemben, az üzletekben? a kérdésre a belkereskedelmi minisztérium illetékes főosztályán kapott választ az mti munkatársa.

a kormányhatározat szerint a butoriparnak a tervidőszak végére meg kell oldania a teljes ellátást, a lakosság igényeinek kielégítését. ezt a célt lényegében a múlt évben elérték, nem volt már hiány butorban, mennyiségben talán némi túlkínálat is mutatkozott. az ipar a kereskedelemmel együttműködve olyan butorcsaládokat alakított ki, amelyek a kis és a nagy lakószobák berendezésére egyaránt alkalmasak. a variálható szekrények, a kis helyet foglaló, összecsukható fekvőhelyek kielégítik a kis lakásokkal kapcsolatos követelményeket. három-négy éve még hiánycikk volt a kárpitos butor, most mennyiségben már szintén elegendőt találni az üzletekben. egyre több a gyermekbutor is; az ellátásban ebben az évben további fejlődés, a választék bővülése várható. a konyhabutor sem hiánycikk már, csupán a tiszta butorgyár 8-10 félélt ad a belföldi piacra.

a rekonstrukció nyomán a belkereskedelem a hazai iparra alapozza az ellátást, a forgalom 86-87 százalékát a hazai butorok teszik ki, külföldről 600-650 millió forint értékű butort szereznek be, lényegében a választék bővítésére, színesítésére, a különleges igények kielégítésére. a legfontosabb további feladat egyebek között az igények választék szerinti kielégítése.

a rekonstrukció során modern, nagyteljesítményű gépsorokat, automatákat helyeztek üzembe, s a berendezések kihasználása, a gazdaságos termelés érdekében az üzemek minél nagyobb sorozatok előállítására törekednek. ez ellentmond a kereskedelem, illetve a lakosság érdekeinek. a vásárlók inkább egyéni elképzeléseik megvalósításához szeretnék kis sorozatban gyártott butorokat. a tapasztalatok szerint egy-egy típusból öt év alatt van szükség az ipar által egy évre feljuttatott huszezres sorozatból. az ellentmondás feloldásához az ipar és a kereskedelem szakemberei most keresik azt az optimális sorozat-nagyságot, amely az iparnak is gazdaságos, és megfelel a keresletnek is.
/folvt.köv./

7.50/e

- 11 -

gk0g

bb. 11. /hogyan jelentkeznek...folyt./e

korábban, amíg kevés volt, fel sem merült, most viszont előtérbe került a butoroknak elemek, lapok formájában történő értékesítése, a lakásokban való összeszerelése. a rekonstrukció eredményeként a nagyüzemek - a bubiv, a kanizsa, a zalaegerszegi butorgyár - képesek ilyenek gyártására, a dobozelemek szerinti árusítás már szinte mindennapos, a lapelemes termelés és értékesítés azonban még nem. jobbára hiányoznak még a feltételek a korszerű értékesítési forma, a minta utáni árusítás bevezetéséhez is, bár a megnövekedett lehetőségek nyomán az üzemek törekednek az ilyenirányú igények kielégítésére is. az első kísérletek ugyanis megbuktak, mert az ipar nem tudta vállalni és tartani az árusítás egyik lényeges követelményét, a viszonylag rövid szállítási határidőket. ugyancsak nem oldották meg még - bár van fejlődés ezen a területen is - a butorok csomagolását, szállítását. még mindig igen nagy - mintegy 20 százalék - a butorok szállítás közbeni sérülése, főleg a biztonságos fuvarozáshoz szükséges speciális vagonok, kamionok hiánya miatt. a rekonstrukció további feladata még a kiegészítő butor-ellátás háttérének megteremtése, például a könyvszekrények, az író- és dohányzóasztalok, a polcok, az ágynemű, az előszoba- és a cipőszekrények, stb. nagyobb mennyiségű előállítás.

sürgetően vetődik fel most már a kulturált értékesítés - a széles választék bemutatása, a tanácsadó szolgálat, a különféle szolgáltatások - követelménye is.

a tervidőszak kezdetén 146 000 négyzetméter területtel 230 butorbolt - többségében 100-150 négyzetméteres üzlet - működött, 3-4 milliárd forint értékű butort hozott forgalomba. a kis üzletek mindössze 5-6 féle szobaberendezés bemutatására alkalmasak. jóllehet az ipar már annak idején is mintegy 300 féle, tavaly már mintegy 500-550 féle butort gyártott. így a gazdag választéknak csak elenyésző része került a vásárlók szeme elé, összehasonlításra, választásra kevés lehetőség volt.

a belkereskedelmi minisztérium a rekonstrukció eredményeit, s a követelményeket figyelembe véve módosította a hálózatfejlesztés eredeti terveit, s a tervidőszak végére a 30 000 négyzetméter eladótér helyett mintegy 50 000-55 000 négyzetméterrel bővíti a butorkereskedelem üzlethálózatát. a terv szerint 1975-re 30-40 új bolt nyílik, s kialakul a lakberendezési áruházi rendszer. budapesten ez év első felében megnyílik a tízezer négyzetméteres domus áruház, s ehhez hasonló rendszerű, 3 000-5 000 négyzetméteres, nagy üzleteket létesítenek nyolc vidéki városban. a domus áruházak a legkedveltebb butorok szinte teljes választékának egyidejű bemutatására képesek lesznek. a budapesti domusban alkalmazzák majd a minta utáni árusítást, s az üzletben lesz olyan garanciális szervíz is, amely vállalja a butorok helyszíni összeszerelését is. /mti/

7.55/e

-12-

845g

bb. 12. világszínvonalon álló mezőgazdasági termelés több mint félmillió hektáron

1 jf/tm/e -cz

1974. március 13.

félmillió hektárnál valamivel nagyobb területen kezdték meg a munkát idén a mezőgazdasági termelés fejlesztésében egyre nagyobb szerepet játszó ugynevezett komplex termelési rendszerekben, amelyek 1974-ben nemcsak a vetésterületet bővítették, hanem - a mém jóváhagyásával - számuk, s az általuk művelt növénytermesztési ágazatok összetétele is gyarapodott. az élelmiszergazdaság számára nélkülözhetetlen, de jelenleg még kis területen és alacsony átlagokkal termelt növény hozamának növelésére új rendszereket szerveztek a napraforgó, burgonya, rizs és a szója-termesztők. e fontos terményeken kívül a szálaskarmány-termésátlagok fokozására - a szarvasmarha-program megvalósításával kapcsolatban - a lucernatermesztők és a gyepgazdálkodók is létrehozták az első, minden szempontból korszerűnek tekinthető nagyüzemi szervezeteiket, és a buzatermesztők is megalapították önálló rendszerüket.

ezekben a termelési rendszerekben - ugyanugy, mint a már meglévőekben - új típusú munkamegosztás jött létre. a termelést megvalósító üzemvitel elvált a termelés előfeltételeit megteremtő tervező, előkészítő és fejlesztő tevékenységtől. a termelés előkészítését a legnagyobb tapasztalattal rendelkező gazdaság vállalta, és a vele szorosan együttműködő partner-gazdaságok pedig megvalósítják a termelési elképzeléseket, mégpedig úgy, hogy a hozamok minden esetben meghaladják az országos átlagot, és igen sok esetben elérik a legfejlettebb mezőgazdasággal rendelkező országok jól működő gazdaságainak átlagait.

1974-ben mintegy 450 000 hektáron termesztenek majd a különféle rendszerekben együttműködő gazdaságok kukoricát. jó eredményt értek el a cukorrépa-termelésben is, miután a vetésterület nagysága idén megközelíti a 30 000 hektárt, az országos vetésterület közel 30 százalékát.

biztatók a termelési rendszerek eddigi termelési eredményei: az országos átlaghoz képest például 1973-ban 13-15 mázssával több kukoricát takarítottak be. ugyanakkor saját területükön - az előző öt év átlagához képest - mintegy egynegyedével nagyobb hozamokat értek el. /mti/

...

8.00/e

- 13 -

850g

bb. 14. születőben az új magyar borvidék a mohácsi dombvonulaton

vid/e ká -cz

1974. március 13.

a szőlészeti és borászati kutatóintézet pécsi kísérleti állomása javaslattal fordult a baranya megyei tanácshoz, hogy kezdeményezze a mohács-környéki szőlőtermő terület borvidékké nyilvánítását. a hosszan elnyúló, délre tekintő mohácsi dombvonulat jelenleg az úgynevezett jó bortermő helyek kategóriájába tartozik, ami nem jelent különösebb rangot az itteni borok számára. noha e vidék borászatának kezdete visszavezethető a középkorig, mindaddig úgy tartották számon, mint tömegtermő helyet. a hajdani híres pécsi littke pezsgőgyár például innen szerezte be a pezsgő alapanyagát: az olcsó, savas borokat.

dr. diófási lajos tudományos kutató, a pécsi kísérleti állomás igazgatója már a hatvanas években felfigyelt a mohácsi dombvonulat kiváló természeti adottságaira. csaknem ugyanolyanok a körülmények, mint a történelmi mecseki és villány-síklósi borvidéken, csupán az évi átlagos hőmérséklet marad el némileg a híres szőlőhegyekétől. a bizonyításra nagyszerű alkalom nyílt: a bolyi kossuth tsz üzemi szőlőtelepítéshez fogott és ehhez a szőlészeti kutatóintézet szakmai támogatását kérte. a kutatók tanácsára a szövetkezet kitűnő minőségű borfajtákat telepített és a legkorszerűbb művelési módokat alkalmazta. az eredmény: „termelési robbanás”, történt a bolyi szőlőkben. már az első termőévben annyi szőlőt szüreteltek a tőkéről, mint soha ezen a tájon. három év átlagában hektáronként több mint száz mázsás termést adott a fiatal szőlő. mint ismeretes: a kormány által meghirdetett szőlőprogramnak távlati célkitűzése ez. tavaly az országos átlag háromszorosát szüretelték a bolyi szövetkezeti gazdák és volt olyan terület, amely több mint 200 mázsa szőlőt termelt hektáronként. az igazi meglepetést azonban a borok minősége okozta. az 1972-ben budapesten rendezett első bor-világversenyen az addig ismeretlen bolyi borok közül a chardonnay a legmagasabb nemzetközi osztályba került, az 1973-ban készthelyen tartott országos szövetkezeti borversenyen az összes benevezett bolyi bor aranyérmét nyert, s 1974-ben a síklóson lezajlott baranyai borversenyen a kossuth tsz hat bora hat aranyérmét kapott, s az övé lett a nagydíj.

a szőlész szakma nagy érdeklődéssel figyeli a bolyi termelést, hiszen az egész hazai borgazdaság számára figyelemreméltó tapasztalatokat kínál. egyúttal bizonyítja a kutatóintézet álláspontját, miszerint a mohács-környéki dombokon megszülethet az új magyar borvidék. dr. diófási lajos kutató véleménye szerint a dunaszekcső és szederkény között, mintegy 30 kilométer hosszúságú dombvonulat valóban alkalmas minőségű bortermelésre, megfelelő körülmények között a vidék többi mezőgazdasági üzeme is elérheti a bolyi eredményt./mti/

8.05/e

- 14 -

855 g

bb.13. faipari gépek peruba:

vid/ká/ra/ cz

1974. március 13.

a komáromi vasipari és gépjavító ktsz első ízben szállít külföldre korszerű faipari gépeket. elsőként peru rendelt négymillió forint értékű famegmunkáló berendezést a technom-pex utján a komáromi üzemtől. a szállítást rövidesen megkezdik, s 1975 első negyedév végéig teljesítik a perui megrendelést. ezenkívül angliába szállít a szövetkezet faipari gépeiből.

a komáromi üzemben már 16 különböző típusú, a butorgyártást gyorsító berendezést alakítottak ki. a többi között butorlap-préselő, körfűrészek, polirozók és más felületkezelő gépek kerülnek ki a szövetkezetből. tavaly a beirutai és a londoni gépkiallításokon bemutatták termékeiket, ebben az évben pedig hat tőkés országban állítják ki. a jövő évben a szocialista országokban folytatnak nagyobb szabású piacutatást./mti/

-.-

bb.15. kenyérgyár épül celldömölkön

vid/ká/ra cz

1974. március 13.

új kenyérgyár épül celldömölkön. a modern, mintegy tizennyolc millió forint költséggel létesülő üzem az év végén kezd meg működését, s naponta két műszakban 153 mázsa kenyeret és péksüteményt készít majd.

vas megyében a negyedik ötéves terv időszakában napi nyolcvan tonna kapacitású sütőipari fejlesztést hajtanak végre. a tervnek megfelelően szombathelyen és körmenden már átadták rendeltetésének a kenyérgyárat.

celldömölk után sárváron épül új kenyérgyár./mti/

-.-

bb.16. öt-éves kgst-program az egységes pormérési rendszer kialakítására a bányászatban - témaegyeztető a mecseki szénbányák kutatási osztálya

vid/ká/ra/ cz

1974. március 13.

a mecseki szénbányák kutatási osztályának széleskörű nemzetközi kapcsolatai közül kiemelkedő jelentőségű a kgst tagországok társintézményeivel folytatott együttműködés, többek között a föld alatt dolgozó emberek egészségvédelme, a szilikózisveszély leküzdése területén. e téma kutatóbázisa magyarországon a mecseki szénbányák. az eredményeknek köszönhető, hogy tíz évvel ezelőtt a kgst szénbányászati állandó bizottságának 4.sz. tudományos műszaki tanácsa a szilikózisveszély műszaki megelőzését szolgáló eljárások kidolgozásánál a témakoordinálás gyakorlati feladataival hazánkat, azaz a mecseki szénbányák kutatási osztályát bizta meg. a három évi munkát összegező zárótanulmány annak idején több országban elősegítette, meggyorsította a bányák porvédelmének fejlesztését, a por okozta szilikózisveszély mérséklését.

/folyt.köv./

bb.16. / öt éves kgst - program.../folyt./ra

most ismét napirendre került a téma. a tagországok közötti két vagy többoldali intenzívebb kutatás-fejlesztési együttműködés lehetőségét, eredményességét ugyanis akadályozza, hogy csaknem valamennyi tagországban más-más módszert használnak a tüdőbe behatolni képes szálló-porszemcsék mérésére. az eltérő üzemi mérési módszerek nehezítik a porcsökkentő eljárások hatékonyságának egységes értelmezését, az adatok összehasonlítását.

a tagországok ezért úgy határoztak, hogy 1975-től öt éven át a porvédelem egyik fontos részterülete, a bányászati pormérés kérdése szerepel majd a 4.sz. tanács munkaprogramjában. a témaegyeztető feladat ellátására ismét a mecseki szénbányák kutatási osztályát kérték fel, amely a munka indításához máris elkészítette a négy szakaszra, illetve altémára bontott munkaterv-javaslatát. a szakemberek remélik, hogy öt év múlva megvalósul a kutatók másfél évtizedes vágya: a biológiai követelmények és méréstechnikai szempontból korszerű, egységes bányászati pormérési rendszer a kgst országok bányászataiban./mti/

--

bb.17. hiedelmek, varázslatok, babonák

vid/gné/kd/ra cz

1974.március 13.

Dr. Krupa András, a tit békés megyei titkára ismeretterjesztő munkája mellett helytörténeti és néprajzi anyagok gyűjtésével, is foglalkozik. most jelent meg: hiedelmek, varázslatok, babonák címmel 375 oldalas könyve, a békés megyei tanács vb gondozásában, a megyében élő szlovák, nemzetiség hiedelemvilágáról. ebben a könyvében dr.krupa andrás a békéscsabai, a tótkomlói és a csanádaltörténeti szlovákok körében gyűjtött babonákat, szokásokat adja közre./mti/

--

bb.18. tatabányai bányász színjátszók jubileuma

vid/ká/ra cz

1974. március 13.

rendhagyó előadások rendezésére készülnek a tatabányai népházban. a város legnagyobb művelődési házában több bányász együttese is jubilál ebben az évben. a bányász szimfonikus zenekar megalakulásának 75. , a táncgyűttes 25. a kórus 15. a színpad pedig a 10. évfordulóját ünnepli. a külföldön is gyakran szereplő népszerű együttesek külön-külön és együttesen is nagyszabású bemutatókra készülnek. jubileumi hét, találkozó az egykori alapító tagokkal, és diszelőadások szerepelnek az érdekes programban. felkeresik a bányászati és a munkásszállásokat is, ahol beszámolnak az együttesek munkájáról és kamara előadásokat rendeznek. a jubiláló négy bányászegyüttesnek több mint kétszáz tagja van, s nagyobb részük szakmunkás, fizikai dolgozó./mti/

--

8.05/ra

-16-

glog

bb.19. egy műszakban a kismamák

vid/ká/ra cz

1974. március 13.

a kaposvári ruhagyár kadarkuti és nagybajomi üzeme több tucat környékbeli falu asszonyának, leányainak ad munkát, akik kabátokat, pantallókat varrnak.

a két üzem példát mutat a gyermekes anyák helyzetének könnyítésében. megszervezték az egyműszakos szalagot azoknak a kismamáknak, akik szülés után nem vették igénybe a három éves gyermekgondozási segílyt. az intézkedés az üzemek számára is előnyös, mert egyre több kismama marad a munkapad mellett enyhítve a munkaerőhiányt./mti/

--

bb.20. zalai tej zágrábban és Ljubljában

vid/ká/ra cz

1974. március 13.

a zala megyei tejipari vállalat zalaegerszegi és nagykanizsai telephelyéről naponta 30-30 ezer liter tejet szállítanak tartálykocsiban jugoszláviában. a szállítások megkezdése óta 1.000.000 liter tejet továbbítottak a tankautókban zágrába és Ljubljában. a menetrendszerű szállítások a nyár elejéig tartanak./mti/

--

bb.21. a kertészetek új műtrágyája lesz ammónhumát

vid/ká/ra cz

1974. március 13.

a péti nirogénműveknél megkezdtek annak a kísérleti üzemnek az építését, amelyben a következő öt éves terv egyik új termékének, az ammónhumátnak gyártását kezdik meg. az új fajta műtrágya a péti kutató laboratórium terméke, s a természetes és mesterséges talajtáplálék sajátos kombinációja. az újdonság alapanyaga a barnaszén és a tőzeg, valamint az ammónia lesz. a laza szerkezetű anyag, elsősorban kiegészítő műtrágyaként, kertészetben, szőlőskertekben, virágkertészetekben javítja majd a terméshozamot. a kísérleti üzemben még ebben az évben megkezdik a gyártást, és a terméket eljuttatják a kutatóintézetekhez, kísérleti telepekhez./mti/

--

8.15/ra

-17-

gh5g

bb. 22. audiovizuális nyelvlaboratóriumok a mezőgazdaságban
vid/e ká -cz 1974. március 13.

komárom megyében két nagy mezőgazdasági központban, a bábolnai mezőgazdasági kombinátban és a cps közös vállalatnál működik már audiovizuális nyelvlaboratórium. mindkét helyen több idegen nyelvet kell elsajátítani a szakembereknek. bábolna világhírű tetra állattenyésztete révén szinte az egész világgal kapcsolatban áll, ugyanakkor termelőeszközeinek jelentős részét külföldről vásárolja. igen nagy az idegenforgalma is. mindez egyre több dolgozótól igényel nyelvtudást.

hasonló a helyzet a cps közös vállalatnál, ahol a kukorica-termelés eszközeit a világ különböző tájairól vásárolják. a rendszer iránt külföldön is nagy az érdeklődés, és így sok külföldi fordul meg nemcsak a cps nagyigmándi központjában, de az ország 19 megyéjében működő taggazdaságokban is. a nagyigmándi nyelvlaboratóriumban a taggazdaságok szakembereit is oktatják.
/mti/

-.-

bb. 23. hatévi szabadságvesztésre ítélték a rablót
vid/e ká -cz 1974. március 13.

kocsmai italozás után megtámadott egy férfit miskolcon horváth andrás többszörösen büntetett előéletű miskolci lakos. nyitott zsebkésével megfenyegetve kényszerítette, hogy adja át pénzét. mivel az átadott 70 forintot kevesellte, átkutatva áldozata zsebeit, s elvette karóráját, de még két csomag cigarettáját is.

a miskolci járásbíróóság rablásban mondta ki bűnösnek horváth andrást, s ezért hat évi, fegyházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte.

a vádlott enyhítésért fellebbezett. /mti/

-.-

8.25/e

- 18 -

gso g

bb.24. megalakult a tárcaközi zöldség-gyümölcs bizottság
t/jf/tm/ra hgy 1974. március 13.

a minisztertanács a burgonya-, a zöldség - és a gyümölcs-termelés, ellátás javítására hozott legutóbbi határozatai között tárcaközi zöldség-gyümölcs bizottság létesítéséről is rendelkezett: a bizottság szerdán a mém-ben tartotta alakuló ülését.

a bizottság tevékenységének összefogásával és irányításával a kormány a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumot bízta meg. az elnöki tennivalók ellátására dr.lénárt lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes kapott felhatalmazást. a bizottság tagjai a belkereskedelmi, a külkereskedelmi, s a pénzügyminisztérium miniszterhelyettesei, az országos tervehivatal, az országos anyag-és árhivatal, a szövetkezetek országos szövetsége, a termelőszövetkezetek országos tanácsa, a magyar nemzeti bank, valamint a fővárosi tanács illetékes elnökhelyettesei. a bizottság munkájában az érintett kereskedelmi és ipari szervezetek vezetői is részt vesznek, akik segítik a bizottság munkáját, és munkaterületükön szervezik a gyakorlati feladatok megvalósítását.

a tárcaközi zöldség-gyümölcs bizottság feladata egyebek között az ágazati irányító tárcák és szervezetek hatékony együttműködésének elősegítése a termelés, valamint a forgalmazás anyagi-műszaki színvonalának növelése. különös figyelmet fordítanak a lakossági ellátás javítására, és folyamatosan figyelemmel kísérik az árak alakulását. elősegítik a kereskedelmi feltételek megjavítását, és a szállítás korszerűsítését. tervük az, hogy egyebek között felméri az ágazat anyagi-műszaki ellátottságát. /mti/

-.-

bb. 25. előadás-sorozat kukorica-gyomirtó szerekről
t kg/tr/e hgy 1974. március 13.

a sutan elnevezésű amerikai kukorica-gyomirtó szerekről szakemberek előadásokat tartottak szerdán a gellért szállóban. mint elmondották, az új gyomirtó szerek az eddig ismerteknél nagyobb hatásúak a szélsőséges csapadékviszonyok között, felhasználásuk különösen a zárt rendszerű termesztési módok alkalmazásánál lehet eredményes. az elmúlt évben a bábolnai állami gazdaságban már sikerrel bemutatkoztak a különleges gyomirtószerek, amelyeket az idén a gazdaság szélesebb körben is alkalmazni kíván.

a magyar agrártudományi egyesület és az agrotröszt szervezte előadás-sorozaton főként azoknak a mezőgazdasági üzemeknek képviselői vettek részt, amelyek a zárt termesztési rendszert kívánják bevezetni. /mti/

10.37/e

-19-

1100 g

bb. 26. közlekedési balesetek

tr/e hgy

1974. március 13.

farkas sándor 31 éves autóbusszvezető, budapesti lakos 35-ös jelzésű autóbusszal a XIX. kerület vöröshadsereg utja és hunyadi utca kereszteződésében lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen elütötte németh jános 60 éves nyugdíjas, budapesti lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. farkas ellen eljárás indult.

tárnoki péter 22 éves ipari tanuló budapesti lakos személygépkocsival gyorsajtás miatt a VIII. kerület baross utca és bókay jános utca kereszteződésében elütötte székely alajosné 66 éves nyugdíjas budapesti lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. tárnoki ellen eljárás indult.

tibolya györgy 20 éves autószerelő, budapesti lakos a XIII. kerület lenin körút 111. előtt személygépkocsival nem adta meg az elsőbbséget és elütötte szeredi józsef 27 éves liftkezelő, váci lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. tibolya ellen eljárás indult. /mti/

...-

bb. 28. virágzó cseresznyefák egerben

vid/e ká hgy

1974. március 13.

heves megye festői tájain bontakozik a tavasz. a mátrácsucsait még messziről is jól látható fehér hófoltok színezik, az alacsonyabb fekvésű erdőségekben azonban már zsendül a növényzet. a hegyek déli lankáit virágzó mogyorófák díszítik, a patakok mentén több helyen kibontották leveleiket a fűzfák. a friss fűben itt-ott sárga, lila erdei virágok bukkannak elő. nyílik már a nárcisz és a paradí völgyben ibolyára bukkantak a kirándulók.

tavaszodik már a gyümölcsösökben is. gyöngyös határában és az egri dombokon több helyen már kifeslettek a cseresznyefák fehér virágai, de a fákon lombzat még alig látható. /mti/

...-

11.15/e

- 20 -

11.15/g

bb.27. teljes üzemben a hegybontók és a földnyesők - győr megyében értek az m 1-es autót építői

vid/ká/ra hgy

1974. március 13.

az m 1-es autót új nyomvonalának építői tulajutottak komárom megye határán, s most már győr-sopron megyében, nagyszentjános közelében dolgoznak a nagy teljesítményű munkagépekkel. az aszfaltutépítő vállalat - több alvállalkozóval együtt tatabánya-ujvárosnál kezdte meg az új út építését. az első szakaszon - 7,5 kilométer hosszan - teljesen elkészültek a földmunkákkal, s a 18 kilométeres második szakaszon is már csak a töltésbe hordott földágy befejező munkálatai vannak hátra. jelenleg a komáromtól nagyszentjánosig tartó 16 kilométeres harmadik szakaszon dolgoznak teljes üzemben a földgépek. hegybontók, hidraulikus kotrógépek, buldózerek, pullok fejtik, illetve szállítják, és az előírásoknak megfelelő rétegben elterítik a töltésbe hordott földet. a nagy erejű munkagépek alkalmazásával sok száz kubikos munkáját helyettesítik. ezen a harmadik szakaszon az idén nem kevesebb, mint 450.000 köbméter földet kell megmozgatni. e terv teljesítése szempontjából nagy előnyt jelentett a kedvező enyhe téli időjárás. a fagymentes napokat ugyanis alaposan kihasználták az építők, s néhány esős nap kivételével szinte egész télen dolgoztak. rövidesen megkezdik az utolsó, a győrig vezető negyedik szakasz földmunkáit is.

néhány nap múlva - amint néhány fokot emelkedik még a hőmérséklet - újabb gépláncok jelennek meg az m 1-es úton. ezekkel a berendezésekkel a gondosan előkészített, kőkeményre és tükörsimára hengerelt földtöltéseken megkezdik az úgynevezett cementstabilizáció elkészítését. helyben kevert és központi betontelegen előállított cementes betont dolgoznak be a gépsorok, összesen 32 centiméter vastagságban.

ezután készítk el az ugyancsak automatikus irányítású és szintvezérlésű gépekkel az út felső burkolatát, a négy rétegből álló, 18 centiméter vastagságú aszfaltburkolatot.

a tatabánya-ujvárostól győrig vezető 56,7 kilométeres új utat mindenütt a városok, községek megkerülésével, azok határában építik. ez lesz a teljes autót bal félpályája. felépítésére egymilliárd -négy százötvenmillió forintot költenek. tatabánya-komárom között 1975-ben, komáromtól győrig pedig 1977-ben fejezik be a nagyszabású építkezést. /mti/

...-

11.25/ra

-21-

11.25/g

bb.29. virág józsef

fk/hi/ra kz

1974. március 13.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetéttje, 81 éves korában elhunyt.

hamvasztás utáni bucsuztatása március 23-án, délelőtt fél 11 órakor lesz a pesterzsébeti temetőben.

mszmp xx.kerületi bizottsága

/mti/

--

bb.30. megkezdték az öntözést borsodban

vid/ra kz

1974. március 13.

az idén alig hullott számottevő csapadék borsodban. a tartós szárazság és a tavalyi aszályos esztendő már erősen érződik az északi országrész szántóföldjein. a szakemberek szerint mintegy százötven miliméter csapadék hiányzik a talajból, s a nagyarányú nedvességhiány a mostani melegedő, szeles időjárásban tovább növekszik. pótlására a takta-és a bodrogközben szerdán tíz termelőszövetkezet megkezdte a lucerna, az őszibúza és az árpa táblák öntözését. a megfelelő vízkészletről az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság mindenütt időben gondoskodott. így - többek között - február elején a bodrogon levonuló árhullámot is „megcsapolták„: a sárospataki, és a vajdácskai tárolókat, valamint a karcsa tavat töltötték fel vele. a megyében az idén tizenhét hektár kap mesterséges csapadékot - még az e célra alkalmas ipari szennyvizeket is felhasználják./mti/

--

bb.31. pályázati felhívás

hi/ra kz

1974. március 13.

a szakszervezetek országos tanácsa, a kórusok országos tanácsa munkásnékkari bizottsága és a népművelési propaganda iroda pályázatot hirdet a felszabadulás 30. évfordulójával kapcsolatos ünnepségek műsorszámául alkalmas kórusművek írására. a pályázat nyilvános, azon bármely hivatásos zeneszerző vagy karvezető részt vehet. a pályázati felhívások átvehetők a kórusok országos tanácsának titkárságán: 1370. budapest, v.kerület vörösmarty tér 1. telefon: 129-460 vagy 329-580./mti/

--

11.40/ra

-22-

12²⁰g

bb.32. tanbánya a bányamentőknek - elkészült az ország legkorszerűbb bányamentő állomása tatabányán

vid/kz/ra

1974. március 13.

különleges felszerelést kapott a tatabányai központi bányamentő állomás: a bányamentők gyakorlati és elméleti képzését szolgáló korszerű műszerekkel és ~~automatizálással~~ automatikákkal látták el.

az épület egyik részében gyakorló tárót alakítottak ki. ez hasonmása az „igazi„ bányáknak, a föld alatti viszonyokhoz hasonló körülmények között dolgozhatnak itt a mentők. különféle berendezésekkel magas hőmérsékletet, páradus levegőt, tüzet és szénmonoxidot idéznek elő mesterségesen. a gyakorlatok közben speciális védőberendezésekkel a csaknem 200 méter hosszú tanpályán aknák, ereszkék, siklók, alacsony és magas vágatok, lépcsők és létrák szövevényes hálózatán haladnak végig a bányamentők. külön laboratóriumot rendeztek be a mentők élettani, illetve fizikai, pszichikai vizsgálatára. taposóhid, kerékpár-ergométer, és más, a fizikai teherbíróképeséget vizsgáló műszerek állnak rendelkezésre. egy speciális automata készülék például pontosan regisztrálja a mentők pulzusszámát, a vérnyomást, a vér oxigéntelítettségét, s minden ötödik percben ekg-felvételeket készít. az új tanbánya és a laboratórium is azt szolgálja, hogy a sokszor veszélyes körülmények között dolgozó bányamentők állandóan jó erőnlétben legyenek. a kialakítására több mint nyolcmillió forintot költöttek. ez az ország legkorszerűbb bányamentő állomása.

/mti/

--

bb.33. az év első tizemeletes panelháza leninvárosban

vid/ra kz

1974. március 13.

borsod megye három ipari városában - kazincbarcikán, ózdon és leninvárosban - az idén csaknem ezerkétszáz összkomfortos lakást építenek házigyári termékekből. a kedvező időjárást kihasználva az építkezések üteme meggyorsult és ennek eredményeként szerdán leninvárosban már át is adták az idén elkészült első tizemeletes panelházat. a földszinti részén üzletek kapnak helyet.

/mti/

--

11.55/ra

-23-

12³⁰g

bb. 34. hatmillió biztosított - több mint ezer milliárdos érték védelme öt milliárdért - az állami biztosító jubileumi sajtótájékoztatója

t kf./tr/e -cz

1974. március 13.

negyedszázada, 1949. áprilisában kormányrendelet hívta életre az állami biztosítót, amely 16 belföldi, 7 külföldi, valamint 200 helyi, kisebb biztosítótársaság, egyesület, szövetkezet egységesítésével alakult, s megteremtette a szocialista tartalmu biztosítást. a jubileumra emlékeztetett szerdai sajtótájékoztatóján a muosz-ban fehér sándor vezérigazgató, aki az intézet legfontosabb szolgáltatásainak eredményeit és további feladatait ismertette.

hazánkban ma már minden családnak van valamilyen biztosítása, hiszen az állandó biztosítási szerződések száma meghaladja a 6 milliót. mintegy 150 fajta biztosítás áll a lakosság és a gazdasági szervezetek rendelkezésére. az elmúlt 25 év alatt a különféle károkkra kifizetett összeg 100-120-szorosára növekedett. a biztosító fedezetet nyújt az állami vállalatok vagyontárgyaira, s megelőzve szinte a világ valamennyi biztosítótársaságát, bevezette a külkereskedelmi biztosításban az árfolyamváltozás kockázatát. az 1973. évi dollár-leértékelés például több mint félmilliárd forint árfolyam-vesztést okozott, s ezt a biztosító az esedékes törlesztések időpontjában téríti meg a vállalatoknak.

a lakások számának, berendezésének, értékének gyarapodásával - 1973-ban több mint 2 millió biztosított otthont tartottak nyilván - növekszik a kártérítések összege is. tíz év alatt például a lakások tüzkárait a kifizetett összeg 6 millióról 27 millió forintra növekedett, s hatszorosára emelkedett a csőrepedések következményeire nyújtott kártérítés. csupán a kitért ajtó- és ablaküvegek pótlásához évente 18 millió forinttal járul hozzá a biztosító. az életbiztosítás iránt - amely a szocialista szervezet kialakulása után is csak igen lassan fejlődött - az életszínvonal növekedése nyomán egyre nagyobb az érdeklődés: az életbiztosítások összege 1949-ben 177 millió forint volt, most 60 milliárd forint. tíz esztendője hozták létre a világon egyedülálló csoportos élet- és balesetbiztosítást. az országban ma már 3 500 biztosítási- és önszegélyező csoport működik, csaknem 3 millió taggal. a csébek fennállásuk óta több mint kétmilliárd forintot fizettek ki tagjaiknak.

/folyt.köv./
12.15/e

- 24 -

12209

bb. 34. /hatmillió biztosított...folyt./e

tavaly országszerte mintegy 120 000 - budapestten 63 000 - gépjármű kárra csaknem félmilliárd forintot fizettek ki a felelősségi és a casco-biztosítások alapján.

a vezérigazgató emlékeztetett azokra a közelmúltban bevezetett intézkedésekre, amelyeket az ügyfelek jobb, gyorsabb kiszolgálása, az ügyintézés egyszerűsítése érdekében hoztak. a munkahelyi csébiztosítók egy része ezentúl nemcsak a szociális segélyeket, hanem a kisebb balesetekért járó összeget is folyósíthatja. a népesedéspolitikai szellemében felülvizsgálták a csébiztosítások felhasználását, s az önszegélyező jellegre tekintettel úgy rendelkeztek, hogy a csoportok sem üdülést, sem társasutazást nem szervezhetnek, viszont segélyt adhatnak a neveltetési költségekre az egyedülálló szülőknek, a többgyermekes családoknak, a beteg gyermek mellett otthon lévő anyának, a házasuló fiataloknak, a katonaságtól leszerelt csébiztosítottoknak. a gyorsított kárrendezésen túlmenően a január 1-én bevezetett új rendszerrel egyszerűsítették a gépjárműfelelősségi károk bejelentését. a mezőgazdasági vagyonbiztosításban két évre alkalmazott differenciált díjrendszer az idén számos tsz-nek kedvez majd. a múlt évi kedvező időjárás után ugyanis 1974-ben 850 gazdaság került alacsonyabb díjostályba, s ennek megfelelően biztosítási díjuk összesen mintegy 135 millió forinttal csökkent.

az állami biztosító dolgozói szakmai színvonalának növelésével igyekeznek elejét venni a panaszoknak, a vitás ügyeknek. munkájuk eredményes: a múlt évi 1.3 millió kárrendezés közül 905-re érkezett kifogás, s a felülvizsgálat azt állapította meg, hogy mindössze 184 volt a jogos, a megalapozott panasz, a többi a biztosítási feltételek félreértésén alapuló vélt sérelemnek bizonyult. /mti/

...-

bb. 35. új vetőmagbolt - ingyenes szaktanácsadással

vid/e -cz

1974. március 13.

a szövetkezetek csongrád megyei értékesítő központja szegeden, a bartók béla téren új vetőmag szaküzletet nyitott a háztáji gazdaságok, valamint az árutermelő és a hétvégi kis-kert tulajdonosok vásárlási igényeinek kielégítésére. virágmagvakon és különböző gazdasági növények szaporító anyagain kívül növényvédőszer, műtrágyák és kisgépek is kaphatók. a bolt legnagyobb „ujdonsága”, azonban az ingyenes szaktanácsadás. minden héten egy nap mezőgazdasági szakemberek, köztük tudományos kutatók is fogadják az érdeklődőket. szerdán dr. debreczeni istván tanszékvezető főiskolai tanár válaszolt a vásárlók szakmai kérdéseire. /mti/

12.20/e

- 25 -

12209

bb.37. ülést tartott a szakszervezetek vas megyei tanácsa

vid/ra cz

1974. március 13.

a szakszervezetek 1973. évi munkáját vitatta meg szerdai ülésén szombathelyen a szakszervezetek vas megyei tanácsa. az ülésen többek között megállapították a szakszervezetek az elmúlt évben is fontos feladatuknak tartották a termelés segítését. a megyében szervezettebbé és tartalmasabbá vált a szocialista brigádmozgalom, melyben mintegy 38 ezren vettek részt. közülük huszezen nyerték el a szocialista címet. a szakszervezetek termelést segítő tevékenységét jelenti az ujitómozgalom támogatása, továbbfejlesztése. a dolgozók egy év alatt több mint 2.500 ujitást nyújtottak be, s a bevezetett ujitások gazdasági eredménye mintegy 26 millió forint volt.

az ülésen hangsúlyozták, hogy társadalmi, gazdasági előrehaladásunk igen fontos feltétele az üzemi demokrácia állandó fejlesztése és érvényesülése, s ebben mind nagyobb szerepe van a szakszervezetek nevelő munkájának. hibaként vetették fel, hogy az üzemi demokrácia fejlődése elmaradt a várakozástól, s ezért az elkövetkező időszakban is sokat kell foglalkozni az önállóság, felelősség kérdéseivel, a demokrácia szemléletbeli torzulásainak birálatával, formális gyakorlatnak felszámolásával.

a szakszervezetek fontos érdekvédelmi tevékenységét jelentette a vállalati bérpolitika fejlesztésében való közreműködés. a megyében a központi béremelés hatásaként 10.8 százalékkal növekedtek az ipari átlagbérek. a tanácskozáson arra hívták fel a figyelmet, hogy számos helyen a bérek prémiumok, jutalmak egyének közötti felosztásában még megtalálható az egyenlőségi elve és gyakorlata. több vállalatnál hiányzik a hosszabb távra szóló bérpolitikai elképzelés, s tervszerűtlen a munkanormák felülvizsgálata, karbantartása. ezeken sürgősen változtatni kell.

kiemelt feladatként kezelték a dolgozók lakáshoz juttatását, s ennek a vállalati, munkahelyi támogatását. az elmúlt évben 98 üzemben, intézménynél 706-an kaptak lakástámogatást.

megállapították a tanácsülésen, hogy eredményesen fejlődött a munkavédelem, egy év alatt mintegy 100 fővel csökkent a három napon túl gyógyuló balesetek, s 1.200-al a kiesett munkanapok száma. részletesen elemezték a szakszervezeti nevelő - agitációs és propaganda munkát, s meghatározták az ezzel kapcsolatos további feladatokat, teendőket is./mti/

.-.

12.25/ra

-26-

bb. 38. ujjabb régészeti... folyt./

-ismeretes, - mondotta a muzeumigazgató - hogy 1550 táján a ferences rendház és a templom épületegyütteséből alapították ki a keszthelyi várat. feltehető tehát, hogy a török harcok idején festették le a freskókat. a török harcok után, amikor a templom ismét eredeti rendeltetésének megfelelően, egyházi szerepet kapott, a falakat ujjabb vastag fehér réteggel vonták be. 1896-ban a templomot restaurálták és akkor neogótikus izlésben újra festették a belsejét - már bizonyos, hogy akkor már nem tudtak a freskókról. az egyházi liturgia változása, vagyis a szembenlévő oltár felállítására adta az alkalmat arra, hogy kiszabadítsák a falból az értékes építéstörténeti emlékeket. e munka közben jöttek felszínre a középkori gótikus freskók nyomai, amelyek e korból, ilyen nagy számban, hazánkban még nem kerültek elő. bizonyos vagyok abban - mondotta az igazgató, hogy keszthely, amely a balatonvidék vendégeinek egy ujjabb látványosságot kínál - az itteni munkánkkal és a fenékpusztai ásatásokkal még ujjabb szenzációkkal szolgál a közeljövőben./mti/

.-.

Tó1330

-27/a-

bb.36. husz uj autóbusz debrecenben

vid/ra cz

1974. március 13.

a volán 6.számú debreceni vállalata szerdán husz uj autóbuszt állított forgalomba. a korszerű járművek az új lakótelepek és a város-centrum között, illetve távolsági járatokon közlekednek./mti/

-.-

bb.38. újabb régészeti szenzáció - gótikus freskókat találtak a keszthelyi plébánia templomban

vid/kz/ra cz

1974. március 13.

napok óta izgalomban tartják a művészettörténészeket a keszthelyi római katolikus plébánia templomban felfedezett középkori gótikus freskók. az 1386-ban épült plébánia templom szentélyének falán már sorozatban bontakoznak ki, több festék- és vakolat réteg alól, az értékes alkotások. az országos műemléki felügyelőség szakemberei állványerdővel töltötték ki a szentély mintegy 5 emeletes magasságu belső terét és aprólékos munkával folytatják a feltárást. szinte minden nap meglepetések érik őket újabb és újabb szép freskó részletek válnak láthatóvá.

egyelőre még csak következtetni lehet a freskók kiterjedésére, a falképek számára. feltehető, hogy a szentély nagyrészt összefüggő, nemes színezetű freskó-ciklus takarja. művészi szintű művészettörténeti értékekről beszélhetünk. a szakemberek többéves, rendkívül aprólékos helyreállító munkára számítanak. a művészettörténészek természetesen ma még nem foglalnak állást, a végső következtetésekre az anyag részletes feltárása ad majd lehetőséget.

a történelmi, régészeti, a művészet- és helytörténeti ismeretektől azonban már is sok minden megállapítható. dr.sági károly, a keszthelyi balatoni muzeum igazgatója, a település múltjának jeles kutatója például arra mutatott rá az mti munkatársának adott nyilatkozatában, hogy a keszthelyi plébánia templomból származó „keszthelyi madonna”, elismerten a hazai gótikus művészet egyik legszebb alkotása.

e szobron kívül sok más gótikus emlék is már felhívta a figyelmet a keszthelyi plébánia templomra. itt helyezték el a templomot alapító, laczkffy ii. istván, nádor gótikus faragású sírkövet, amelyet később a templom déli falában építettek be. időközben építézetileg is figyelemreméltó ajtónyílásokat és ülőfülkéket falaztak be a templomban, amellyel sokat veszített eredeti értékéből az egyházi építmény.

/folyt. köv./

-27-

161330

bb. 39. átadta megbízólevelét costa rica köztársaság első magyarországi nagykövete

t bc/tr/e -cz

1974. március 13.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerdán fogadta arnaldo ortiz-lópez rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet costa rica köztársaság első magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, garai róbert külügyminiszterhelyettes, nagy lajos, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője és bérces emil vezérőrnagy.

arnaldo ortiz-lópez nagykövet megbízólevelének átadásakor a többi között elmondotta:

- a világ népeinek tevékenysége, a gyorsaság, amellyel az események követik egymást, az állandó politikai, társadalmi és gazdasági változások, melyek a föld minden táján végbemennek, felrajzolják annak az új diplomáciának az irányát, amely az őszinteségen, a kölcsönös megértésen, az együttműködésen alapul és tiszteletben tartja a nemzetek közösségét alkotó valamennyi ország szuverenitását és belügyeit. kormányom ennek szellemében alakította ki politikáját, amely - meggyőződésünk szerint - a legmegfelelőbb külpolitikánk szempontjából.

- célszerűnek tartjuk, hogy diplomáciai és kulturális kapcsolatokat tartsunk fenn, a világ minden országával, ha kormányaink készek tiszteletben tartani szuverenitásunkat. az ENSZ biztonsági tanácsának tagjaként fáradhatatlanul küzdöttünk azért, hogy végleg elűzzük a hidegháború kísérteteit és hogy megeremtsük a nemzetközi enyhülés légkörét.

- ami a magyar népköztársasággal való kapcsolatokat illeti, azok teljes mértékben összhangban vannak azokkal az alapvető elvekkel, amelyek a kormányaink és népeink közötti egyetértés alapjául szolgálnak. mélyen megragadott a magyar nép életereje és az a mód, ahogyan céljainak elérésére törekszik.

/folyt.köv./

12.40/e

101330

- 28 -

bb. 39. /átadta megbízólevelét...folyt./e

Losonczi pál a nagykövet beszédére válaszolva, a többi között hangsúlyozta:

- meglelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy országaink kapcsolatai az elmúlt évek során számos területen gyümölcsözően fejlődtek. a gazdasági élet és az árucserforgalom terén Magyarország és costa rica között kölcsönösen hasznos együttműködés bontakozott ki. hasznosaknak értékeljük országaink vezető államférfiainak személyes találkozásait. meggyőződésem, hogy az államaink közötti jó viszony, amelyre excellenciád is utalt, hozzájárul nemcsak kétoldalú kapcsolataink továbbfejlesztéséhez, hanem a nemzetközi béke és biztonság megszilárdításához is, amelyek eléréséért együttesen szállunk sikra a nemzetközi küzdőtéren.

- a mai nemzetközi helyzetet a nemzetközi reakció kísérletei ellenére a feszültség enyhítésére irányuló erőfeszítések térhódítása és a békés nemzetközi együttműködés kiszélesítésére irányuló törekvés jellemzi. a magyar népköztársaság üdvözlö a világban bekövetkezett pozitív változásokat, és lehetőségeihez mérten mindent megtesz a nemzetközi viszonyok további javításáért. örömmel tapasztaljuk és értékeljük costa rica aktív részvételét e folyamatban, amelyről ön nagykövet ur, szintén említést tett.

- a magyar népköztársaság kormánya és népe őszinte együttérzéssel kíséri figyelemmel a latin-amerikai népek igazságos törekvéseit. reményünket fejezzük ki, hogy a kontinentális egységért, az egyenjogú politikai és gazdasági kapcsolatokért folytatott küzdelmük mielőbb meghozza eredményeit és a kontinens népeinek teljes győzelmével fejeződik be.

a megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatta losonczi pálnak a kíséretében megjelent emilia alvarez navarro első titkárt.

az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel, aki ezután a hősök-terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét. /mti/

-.-.

12.40/e

101330

- 29 -

vbb. 41. időjárásjelentés

il cz

1974.március 13.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 13 órakor

Nyugat felől növekvő felhőzet.

a szovjetunió európai területének legnagyobb részén, skandináviában, a kárpát medencében és környékén, valamint a földközi-tenger nyugati medencéjében felhő-oszlató, szárító hatású leszálló légmozgások határozzák meg az időjárást. európa többi részén mérsékelt égövi ciklonok hatására erősen felhős az idő, nyugat-európában sokfelé esik az eső, a szovjetunió európai területének északi és keleti részén többfelé havazik. a nappali hőmérséklet nyugat- és dél-európában az évszaknak megfelelő átlag körül van, máshol általában 3-7 fokkal magasabb az átlagnál. a következő 36 óra folyamán a nyugat-európai ciklon beljebb nyomul a szárazföldre, felhőrendszere és esőzónája eléri a kárpát medence nyugati részét.

hazánkban kedden a nyugati megyékben túlnyomóan borult idő volt, máshol változóan felhős volt az ég és 3-8 órán át sütött a nap. többfelől jelentettek kisebb esőt, a hegyekben szállingózott a hó, a lehullott csapadék mennyisége azonban legtöbbnyire még az 1 mm-t sem érte el. a hőmérséklet az esős helyeken csak 4-7 fokig, máshol 8-13 fokig emelkedett. éjszaka a nyugati megyék kivételével mindenütt kiderült az ég, csapadék sehöl sem hullott. a legalacsonyabb hőmérséklet a nyugati megyékben 0- plusz 2, máshol általában mínusz 1, mínusz 4, az északkeleti megyékben mínusz 4, mínusz 7 fok között alakult. hajnalban néhány helyen köd keletkezett egy két helyen a ködből zuzmára rakódott le. szerdán délelőtt a ködök hamar eloszlottak. derült vagy csak mérsékelt felhős idő volt, a hőmérséklet 11 órára általában 5-9 fokig emelkedett.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 5,6 fok volt, a százéves átlagnál 1,2 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 mm, mérsékelt süllyed.

várható időjárás csütörtök estig: szerdán változóan felhős idő, eső nem lesz. csütörtökön nyugat felől fokozatosan növekvő felhőzet, elsősorban a nyugati megyékben kisebb esőkkel. mérsékelt, csütörtökön főképpen a dunántulon megélénkült déli szél. hajnalban és reggel néhány helyen köd. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet északkeleten mínusz 3, mínusz 6, máshol mínusz 2, plusz 3 a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 7-12 fok között.

a duna vízállása budapestnél 211 cm./mt/

..-

- 30 -

13.05/11

10.13^o

vbb.40. magyar közgazdász küldöttség utazott moszkvába

fk/sl/ra cz

1974. március 13.

a szovjet közgazdasági tudományos intézmények egyesületének elnöke, t.sz.hacsaturov akadémikus meghívására szerdán magyar közgazdász delegáció utazott moszkvába. a küldöttséget dr. csikós nagy béla államtitkár, a magyar közgazdasági társaság elnöke vezeti. a delegáció részt vesz a március 14-16 között sorra kerülő szovjet-magyar közgazdász szimpozionon./mti/

..-

bb.43. ne csak pontyot - feketesügér, angolna, pisztráng a borsodi horgászvizekben

vid/ká/ra cz

1974. március 13.

javitják a halállomány összetételét borsod megye mintegy négyezer holdnyi sporthorgászatra alkalmas vízfelületén. a mályi tórendszerhez tartozó ugynevezett debreceni tóba szerdán ötezer feketesügért engedtek szabadon. arra számítanak, hogy itt kedvező környezete lesz a borsodi vizekben eddig ismeretlen ragadozó halnak. a nyéki-tavakba a következő napokban tízezer egynyaras süllőt, és kétszázezer angolna ivadékot telepítenek. eddig ezekben a miskolc közelében lévő horgászvizekben nagyobb részt csak pontyot foghattak a horgászok. a karcsa tavat, a bodrog sárospatak környéki holtágait és a ronyva patakot több mint negyven mázsányi egy-és kétnyaras pontyivadékkal népesítik be, a miskolc környéki ugynevezett „bányatavakba”, öt mázsányi tenyészcsukát tesznek, a hámosi tóba, a bózsvába, a jósvába és más gyorsfolyású hegyi patakokba pedig sebes- és szivárványos pisztrángot telepítenek./mti/

Lek

..-

bb.44. a budapesti közlekedési vállalat

pá/hi/ra cz

1974. március 13.

értesíti az utazóközönséget, hogy március 15-től, üzemkezdettől a xv.kerületi hubay téren az árpád uti felüljáró építésével kapcsolatos közműépítési munkák miatt a 25-ös, a 125-ös, 70-es, 96-os, 96/a jelzésű autóbuszokat mindkét irányban az aranyjános utca-bocskay utca illetve szőcs utca-bocskay utca-ságvári utca-dózsa györgy ut, a 196-os jelzésű autóbuszokat pedig a felszabadulás utja-régi főtí ut-epres sor-czabán samu tér-dózsa györgy ut utvonalon közlekedtetni.

az ideiglenes utvonalon közlekedő autóbuszok a bocskay utcára: dda barmen utca, a bocskay utca-ságvári utca, bocskay utca-szőcs utca, illetve az aranyjános utca-eötvös utca kereszteződésénél létesített megállóhelyen állanak meg./mti/

..-

13.10/ra

-31-

10.13^o

bb. 48. átadta megbízólevelét a német szövetségi köztársaság első magyarországi nagykövete

t bc/mm/e hi -cz

1974. március 13.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerdán fogadta hermann kersting rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a német szövetségi köztársaság első magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, nagy jános külügyminiszterhelyettes, nagy lajos, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője és sárdy tibor vezérőrnagy.

hermann kersting nagykövet megbízólevelének átadásakor beszédében a többi között elmondotta:

- a szövetségi kormány meglepedéssel üdvözli, hogy a diplomáciai kapcsolatok felvételével és a nagykövetek cseréjével lehetővé vált a két ország kapcsolatainak azt a hivatalos formát kölcsönözni, amely az egymással együttműködő, kapcsolatban álló országok között szokásos.

- a szövetségi kormány ezt az eseményt nem ujrakezdesnek, hanem sokkal inkább a kétoldalú kapcsolatok olyan új fázisának tekinti, amelyben lehetővé válik a két ország között már fennálló, kölcsönösen hasznos együttműködésnek nemcsak további elmélyítése, hanem újabb területekre való kiterjesztése is.

- a nagykövetek cseréje lehetővé teszi a két kormány közötti politikai eszmecserét is. a szövetségi kormány nagy jelentőséget tulajdonít ennek olyan időszakban, amikor európa országai nyugaton és keleten intenzív eszmecserét folytatnak biztonságukról és az együttműködés minden számításba vehető területéről.

Losonczi pál a nagykövet beszédére válaszolva hangsúlyozta:

- a magyar népköztársaság külpolitikájának fontos alapelve a különböző társadalmi berendezkedésű országok békés egymás mellett élése. kormányunk határozott törekvése, hogy az államközi kapcsolatok sokoldalú fejlesztésével elősegítse a feszültség további csökkentését, a biztonság megszilárdítását a világ minden térségében és különösen Európában.

/folyt.köv./
13.22/e

101350

- 32 -

bb. 48. /átadta megbízó...folyt./e

- a magyar népköztársaság és a német szövetségi köztársaság közötti kapcsolatok történelmileg rövid múltra tekintenek vissza. 1963-ban kötöttük az első kormányközi megállapodást. pozitívan értékeljük azokat a lépéseket, amelyeket a német szövetségi köztársaság kormánya - összhangban az európai realitásokkal - annak érdekében tett és tesz, hogy normalizálja a viszonyt a szocialista országokkal, közöttük a magyar népköztársasággal. e folyamat fontos állomásának tekintjük a diplomáciai kapcsolatok felvételét.

- őszintén reméljük, hogy a diplomáciai kapcsolatok felvétele újabb lehetőségeket teremt kapcsolataink bővítésére és sokoldalú fejlesztésére. mi a magunk részéről azon munkálkodunk, hogy a két ország kapcsolatai minden téren szélesedjenek. meggyőződésünk, hogy a kölcsönös előnyökön alapuló együttműködésünk jól szolgálja majd népeink érdekeit és az európai viszonyok teljes normalizálásának, a biztonság megszilárdításának ügyét is.

a megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatta Losonczi pálnak a kíséretében megjelent dr. Hans-Julius Boldt nagykövetségi tanácsost és Steffen Rudolph nagykövetségi elsőtitkárt.

az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel, aki ezt követően a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét. /mti/

-.-

bb. 46. a szot részvétvirata

pá/e sl -cz

1974. március 13.

a szakszervezetek országos tanácsa nevében Gáspár Sándor, a szot főtitkára táviratban fejezte ki mély részvétét a kubai munkásközpontnak Lazaro Pena-nak, a kubai és a nemzetközi munkásmozgalom kiváló harcosának elhunytá alkalmából. /mti/

-.-

13.26/e

101350

-33-

bb.42. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke március 13-án
13 óráig:

ra se

1974. március 13.

1. verseskönyvek
 2. a pannonhalmi éremtár
 3. beszélgetés benedek Józseffel
 4. a balaton tisztasága
 5. a népi együttes bemutatója
 6. védett lesz a nagykutas szőlőhegy
 7. vii. kerületi párt vb. ülése
 8. habszívacsos tető
 9. pesterzsébet fejlesztési programja
 10. kamaratánc fesztivál
 11. a butoripari rekonstrukció eredményei
 12. komplex termelési rendszer
 13. faipari gépek
 14. szőlőtelepítés
 15. kenyérgyár
 16. pormérés bányászásban
 17. szlovák szökások
 18. bányász színjátások
 19. egy műszakban a kismamák
 20. zalai tej
 21. ammonhumát
 22. nyelvlaboratóriumok a mezőgazdaságban
 23. ítélet rablásért
 24. tárcaközi zöltség-gyümölcs bizottság
 25. kukorica-gyomirtószer
 26. az m 1-es
 27. balesetek
 28. virágzik a cseresznye
 29. meghalt virág József
 30. öntözés borsodban
 31. pályázat
 32. bányamentő állomás
 33. panelház Leninvárosban
 34. az ÁB sajtótájékoztatója
 35. vetőmagbolt
 36. új autóbuszok Debrecenben
 37. a Vas megyei szakszervezeti tanács ülése
 38. gótikus freskók
 39. costaricai nagykövet megbízólevele
 40. közgazdasági küldöttség
 41. időjárás
 42. hírjegyzék
- /mti

13.30/ra

--

-34-

bb.45. 30 oktatási intézmény ezer hallgatója nevezett a keszthelyi helikon ünnepségre

vid/ra cz

1974. március 13.

Idén március 31-től április 4-ig rendezik meg Keszthelyen a hagyományos Helikon ünnepségeket. A művelődésügyi minisztérium és a Kisz központi bizottsága a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi karát biztatta meg a nagyszabású rendezvénysorozat előkészítésével. A Helikon ünnepségek jegyében ez évben az országos egyetemi folklór fesztivál megrendezésére kerül a Balatonparti városban.

Az országos találkozóra több, mint 30 felsőoktatási intézmény ezer hallgatója jelentette be részvételét. A többi között néptáncsoportok, népi zenekarok, énekesek vesznek részt a bemutatókon. Meghirdettek egy népművészeti pályázatot is, amelyen a felsőoktatási intézmények hallgatói vehetnek részt. A legjobb együtteseket, szólistákat pályamunkák alkotóit értékes díjakkal jutalmazza a Kisz kb., a művelődésügyi minisztérium, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, a Mezősz központi vezetősége, továbbá számos társadalmi és állami szervezet./mti/

--

bb.47. dokumentumkiállítás a Legendás Hírű Petőfi Sándor Partizánbrigádról

vid/ra cz

1974. március 13.

A horvátországi magyarok szövetsége értékes dokumentumanyagot gyűjtött össze a Szlavónia területén harcolt Petőfi Sándor Partizánbrigád tevékenységéről, s az írásokból, fényképekből kiállítást szerveztek, amelyet bemutatnak Baranya megye városáiban is. A magyar-jugoszláv határ közelében fekvő Mohácson szerdán nyílt meg a Legendás Hírű Partizánbrigád megalakulásának 30. évfordulójára rendezett kiállítás. A nagy költőnk nevét viselő Partizánbrigád a fasiszta megszállók és hazaárulók elleni hősi helytállásért az egyik legnagyobb jugoszláv kitüntetést, a Testvériség-egység aranykoszorus érdemrendet kapta. A hősi halált halt Kis Ferenc parancsnoksága alatt küzdő csapatnak 1380 tagja volt, tulnyomórészt vajdasági magyarok, de részt vettek harcaiban a Dráván túlra szökött pécsi és budapesti munkások is. A brigád a bolmány térségében vívott véres ütközetben nagyrészt megsemmisült, több egykori „Petőfista”, azonban még ma is él a baranyai városokban, falvakban./mti/

--

13.25/ra

-35-

vbb. 49. nemzetközi uttörő találkozót rendeznek miskolcon

vid/e -cz

1974. március 13.

miskolc megyei város tanácsa művészeti és propaganda irodájának, valamint a molnár béla ifjusági és uttörőháznak közös rendezésében a tavaszi szünetben második alkalommal rendezik meg az uttörők nemzetközi találkozóját

az április 7-től 10-ig tartó rendezvényen a magyar uttörőkön kívül részt vesznek a szovjetunió, csehszlovákia, az ndk, lengyelország és bulgária pionírjainak husz-husz tagu küldöttségei.

a gazdag és változatos program során az első napon miskolc művelődési házaiban a vendégek mutatják be műsoraikat magyar pajtásaiknak, majd ellátogatnak a résztvevők borsod megye első szocialista városába, a várossá alakulásának 20. évfordulóját ünneplő kazincbarcikára és megtekintik a világ-hírű aggteleki barlangvidéket. az utolsó napon pedig közös gála-műsort mutatnak be. /mti/

-..-

bb. 50. tervezik kecskemét legnagyobb napközis óvodáját

vid/e -cz

1974. március 13.

kecskeméten az utóbbi években örvendetesen meggyorsult a gyermekintézmények, köztük az óvodák építése. a város vállalatainak, üzemének anyagi segítségével csak 1973-ban 400 hellyel bővült az óvoda-hálózat. új óvodákat kaptak az új városnegyedek. nemrég fejezték be az egyik belvárosi óvoda bővítését is. mindezek ellenére többszáz kecskeméti kisgyerek még mindig nem járhat óvodába, a város gyermekintézményei zsefoltak. számítani kell az óvodáskorúak számának további növekedésére is. éppen ezért a városi tanács - folytatva eddigi törekvéseit - most újabb óvodák létesítését határozta el, fejlesztési alapról, illetve koordinációs pénzeszközökből. az idén ismét bővítenek egy régi óvodát. rövidesen megkezdik egy száz személyes, napközi otthonos intézmény kivitelezését az e szempontból még teljesen ellátatlan egyik peremkerületben. a költségek fedezésére ugyancsak felhasználnak vállalati pénzeszközöket, s a városi tanács ennél az óvodánál igénybe kívánja venni azt a közösségi segítséget is, amelyet a kecskemét felszabadulásának 30. évfordulójára kibontakozott „30 év 30 óra a városért”, társadalmi akcióban a különböző szervek felajánlottak. egyidejűleg megrendelték a megyeközpont legnagyobb, 250 gyereket befogadó, napközis óvodájának terveit is. ennek felépítését, célcsoportos lakásépítéshez kapcsolódó pénzeszközökből, jövőre kezdik meg és a terv szerint 1976-ban fejezik be kecskemét legnagyobb, épülő új lakóterületén, a széchenyi-városrészben. /mti/

-..-
- 36 -

10/14²⁰

:bb. 51. vízreszálltak a velencei-tavi „hajósok”,

vid/e -cz

1973. március 13.

az első tavaszi napsugarak szokatlanul korán vízrecsalogatták a velencei-tavi hajósokat: megkezdték a felkészülést a kajakosok, kenusok és a vitorlázók. az agárdi vízisport-telepen megpezsdült az élet: végzik a hajók tatarozását, csinosítják, festik a vitorlásokat.

szerdán a ragyogó tavaszias napsütésben szinte nyáriás képet mutatott a tó: mintegy 25-30 evezős és jónéhány vitorlás „manőverezett”, a tavon. a vitorlázók idénye szokatlanul korán megkezdődik: vasárnap már sor kerül az első idei házi-versenyre. /mti/

-..-

bb. 52. rendőrségi hírek

gg/e hi -cz

1974. március 13.

a váci vasutállomáson a sineken számolyi józsef 66 éves nyugdíjas helyi lakost halálra gázolta egy személyvonat.

a pest megyei dabason tarjáni lászló 29 éves lakatos, budapesti lakos tehergépkocsival elütötte az uttesten kerékpárját toló majoros vince 70 éves nyugdíjas, helyi lakost. majoros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. eljárás indult a teherautó vezetője ellen. /mti/

-..-

bb. 53. negyven millió forint nyereséget fizettek ki a győri rába gyárban

vid/e kz -cz

1974. március 13.

a győri rába magyar vagon- és gépgyár csaknem 20 000 dolgozója tért haza elégedetten szerdán a munkából. az eddigi legmagasabb összegű nyereséget fizették ki ezen a napon a vállalat győri törzsgyárában, kapuvári és sárvári üzemében. együttesen 40 millió forintot, átlagosan 24 napi munkabérnek megfelelő összeget vittek haza. a kifizetést úgy szervezték meg, hogy az éjszakai műszakban dolgozók is ezen a napon kapják meg a nyereségrészesedést. a betegeknek a lakásukra vitték el a pénzt. a vállalat bruttó nyeresége 890 millió forint volt, így tehát jelentős fejlesztési alap is képződött. /mti/

-..-

- 37 -

10/14²⁰

bb.54. ülést tartott a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága
vid/gö/mné/fm/ra cz 1974. március 13.

a kórházak működéséről tárgyalt szerdai ülésén a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága. a beszámolóból kitűnt, hogy az ország legnépesebb megyéjében rendkívül kedvezőtlen a fekvőbetegellátás helyzete. jelenleg mindössze 2.414 ágy van saját kezelésükben, ami azt jelenti, hogy 10.000 lakosra 27.2 ágy jut. így az országos átlagot figyelembe véve az utolsó helyen állnak. bár tavaly óta az egészségügyi minisztérium a különböző intézményeiben 1.798 ágygal segíti a megyét, ezzel is csak valamelyest enyhült a helyzet. a megye gondjait - amelynek lakossága első-sorban az évről-évre emelkedő számú betelepültekkel gyarapodik, új kórházak építésével, a meglévők rekonstrukciójával oldhatják meg - hangsúlyozták az ülésen.

Sulyosbitja a helyzetet, hogy a megyei tanács semmelweis kórháza csak jelentős erőfeszítésekkel tudja betölteni vezető funkcióját. hiányossága többek között, hogy néhány szakmai ágazata hiányzik, s ez megmutatkozik a területi ellátásban, a szakorvos-képzésben és a szakirányításban is. a több mint 900 ezer lakosu megyében csupán a váci és a ceglédi kórházak működési feltételei elégítik ki az igényeket. a többi intézmény, - mint például a gödöllői szülőkórház is - mostoha körülmények között végzi munkáját.

a megye fekvőbetegellátásának helyzete még ebben a terv-időszakban javul. vácott és cegléden egyenként 174 ágyas elemosztály épül, ezen kívül cegléden traumatológiai és szemészeti osztályt szerveznek, a törökbálinti tüdőkórház pedig 12 ágygal bővül./mti/

--

bb.56. az egyetem az üzemeket, a megye a diákokat segíti - együttműködési megállapodás a gödöllői egyetem és szolnok megye között

vid/ra cz 1974. március 13.

együttműködési megállapodást kötött szerdán a gödöllői agrártudományi egyetem, a szolnok megyei pártbizottság és tanács. a dokumentumot dr.pethő györgy az egyetem rektora, valamint dr.gergely istván a szolnok megyei pártbizottság első titkára és dr.hegedüs lajos a szolnok megyei tanács elnöke írta alá gödöllőn. a megállapodás értelmében a megye az eddiginél több tanácsi, vállalati, szövetkezeti ösztöndíjjal támogatja a gödöllőn tanuló szolnok megyei fiatalokat, segíti a megyében való letelepülésüket, pályakezdésüket. az egyetem egyes karai és tanszékei szakmai-tudományos segítséget adnak szolnok megye élelmiszer-gazdaságának fejlesztéséhez, első sorban a tiszai vízlepcső mezőgazdasági hasznosításához, a szarvasmarha-program tudományos megalapozásához, a legelőgazdálkodás korszerűsítéséhez /mti/

--

14.20/ra /10/50 és -38-

bb.55. ausztriába utaztak a gödöllői egyetem népi táncosai
vid/gö/mné/fm/ra cz 1974. március 13.

a gödöllői agrártudományi egyetem népi táncegyüttese a bécsi collégium hungaricum meghívására szerdán ötnapos ausztriai vendégszereplésre utazott. az egyetemista táncosok bécsben két alkalommal, majd traismauerben, grazban és oberwartban mutatják be műsorukat./mti/

--

bb.58. az első országos nemzetiségi uttörő fesztivál előkészületei békéscsabán

vid/fm/mné/fm/ra cz 1974. március 13.

a 10. békéscsabai ifjusági napok keretében rendezik meg április 3-tól a 7-ig az első országos nemzetiségi uttörő fesztivált.

a négy nemzetiséglakta békés megye székhelyén már folynak az előkészületek. a fesztivál programját a kish békéscsabai városi bizottságának végrehajtó bizottsága állította össze. eszerint hazánk nemzetiség lakta területeiről az uttörő küldöttségeket április harmadikára várják. ugyanekkor érkeznek a szovjet, a szlovák és a jugoszláv uttörő szövetségek küldöttségei is. az ünnepélyes megnyitót április 4-én délelőtt tartják a kulich gyula ifjusági és uttörőház nagytermében. ezen a napon rendezik meg a folklór-műsorok bemutatóit és a nemzetiségi uttörőbált. 5-én a fesztivál küldöttei szarvas és gyula nevezetességeivel ismerkednek, majd szakmai zsüri által legjobbnak ítélt produkciók gálabemutatójára kerül sor.

április 6-án a résztvevő együttesek szarvason és gyulán mutatják be műsoraikat. a három nap alatt sor kerül a szovjet, a szlovák, és a jugoszláv uttörők műsorainak bemutatására is. /mti/

--

14 .30 /ra

-39-

bb. 57. tömegmozgalommá vált a téritésmentes véradás - a magyar vöröskereszt országos elnökségének ülése

t vt/tr/e hi -cz

1974. március 13.

kettős évfordulóhoz kapcsolódó témát tűzött napirendre szerdai ülésén a magyar vöröskereszt országos elnöksége. huszonöt éve működik az országos vérellátó szolgálat, tehát negyedszázados multra tekint vissza hazánkban a szervezett véradás, ugyanakkor az idén 15 éves a téritésmentes véradómozgalom. a tanácskozáson az eddigi tapasztalatokat, eredményeket és a további tennivalókat összegezõ jelentést vitatták meg. az elnökség megállapította: a téritésmentes véradás széleskörû tömegmozgalommá vált: az abban résztvevõk száma országosan meghaladja a félmilliót. ez lehetővé teszi, hogy minden rászoruló megkapja az életmentõ vért, vérkészítményeket és vérbõl készült gyógyszereket. a téritésmentes véradás tömegmozgalommá fejlesztésében fontos szerepe van a nagyüzemi munkásságnak, s annak, hogy társadalmunk megértette: a korszerû gyógyeljárások alkalmazásának alapfeltétele a szervezett vérellátás.

a téritésmentes véradó mozgalom egyik jellemzõje az intézetben belüli - behívásos - véradás elõtérbe kerülése. jelenleg a téritésmentesen adott vér 15 százalékát intézetben belül veszik le, és a speciális vérszükséglet kielégítésére használják fel. a behívásos véradáshoz jelentõs segítséget nyújtanak a kényszerítõ véradó brigádok, valamint a szocialista brigádok, s hatékonyan elõmozdítják a vöröskereszt és a különbözõ üzemek, intézmények közötti szocialista szerzõdések is. figyelemre méltó, hogy ma már a donorok 72 százaléka többszörös véradó.

a mozgalom jelentõségét növeli, hogy vérbõl olyan speciális gyógyszereket is készíthetnek, amelyekkel megelőzhetõk korábban gyógyíthatatlan betegségek. a transzfúzióra felhasznált véren és a vérkészítményeken kívül több mint 30 féle gyógyszert készítenek vérbõl, amelyeknek adott esetben éppen olyan életmentõ jelentőségük lehet, mint a közvetlen vérátömlesztésnek.

/folyt.köv./

- 40 -

bb. 57. /tömegmozgalommá vált...folyt./e

az elnökség beható vita után egyhangulag jóváhagyta a jelentést és megjelölte a téritésmentes véradó-mozgalom fejlesztésének további feladatait. egyidejûleg köszönetét nyilvánította és kifejezte a betegek háláját a véradó-szervezõknek és a donoroknak a közösséggel szemben vállalt önzetlen magatartásért. ugyancsak köszönetét nyilvánította a párt- és tömegszervezeteknek, az állami és gazdasági vezetõknek, az egészségügyi dolgozóknak, a fegyveres testületeknek a téritésmentes véradó mozgalom társadalmi mértékû kibontakozásához nyújtott segítségért.

Megtárgyalta az elnökség a közegészségügyi munkabizottság beszámolóját, valamint ideai munkaprogramját is, amelyben fontos helyet foglalnak el a környezetvédelmi tevékenységgel kapcsolatos tennivalók. /mti/

-..-

ttbb 59. munkaidõ csökkentés a budapesti kereskedelemben

t pr/gg/ny hi -cz

1974. április 13.

április elsején a fõvárosi kereskedelem 8580 üzletének 62.000 dolgozója tér át a rövidített, heti 44 órás munkaidõre - tájékoztatta az újságírókat szerdán a városházán dr. Kovács Gyula, a fõvárosi tanács kereskedelmi fõosztályának vezetõje.

elmondotta egyebek között, hogy budapest kereskedelmének vezetőit már 1969-ben foglalkoztatták a munkaidõcsökkentés lehetőségei, ám ennek feltételei csupán 1974-ben teremtődtek meg. a 44 órás munkahétről rendelkező kormányhatározatot követően meggyorsult az előkészítő munka, az áttérés zavartalansága érdekében a fõvárosi tanács illetékesei rendszeres munkakapcsolatot alakítottak ki valamennyi, budapesten bolttal rendelkező szervvel. két alapelv betartására következetesen törekedtek: az egyik, hogy a lakosság ellátása még átmenetileg sem romolhat, a másik, hogy a munkaidõ csökkentés valóban megtörténjék, ne csak jogi lehetőség maradjon. miután a fõváros különbözõ részeinek bolthálózata eltérő, mindenfajta munkaidõ változtatás engedélyezését a helyzetet legjobban ismerõ kerületi tanácsok jóváhagyásához kötötték.

/folyt köv/
15.15/ny

-41-

bb 59. / munkaidő.... folyt/ny

a fővárosi tanács 150 belkereskedelmi vállalat, valamint 104, kereskedelmi tevékenységet ugyan nem folytató, de üzlettel rendelkező szerv intézkedési tervét vizsgálta meg - a tanácsi vezetők a tapasztalatok alapján kedvezőnek ítélik meg a helyzetet, zökkenőmentesnek várják az áttérést.

a rövidebb munkahéttel kieső időt a budapesti üzletek 62 százalékában jobb munka-és üzemszervezéssel pótolják, s csupán a boltok 9.3 százaléka készül létszám bővítésre. arra egyébként nyomtalanul felhívták a vállalatok figyelmét, hogy evvel a lehetőséggel csak elvételek éljenek, hiszen budapesten gyakorlatilag teljes a foglalkoztatottság, nincs szabad munkaerő. / ezeknek az üzleteknek 678 új eladóra lesz szükségük április elseje után/.

számos üzletben a nyitvatartási időt rövidítik, figyelembe véve azt a követelményt, hogy vasárnap kivételével egésznapos zárvatartást élelmiszerüzletekben nem rendelhetnek el. nagyon indokolt esetben egész napra is bezárhatnak a husboltok, azok is csak hétfőn, mert több esztendő statisztikája szerint a vasárnapot követő első munkanapon az egész héten eladott husmennyiségnek csupán 5 százalékát vásárolják meg a budapestiek. a heti munkaidőt, a nyitvatartás bizonyos korlátozásával csökkenthetik még az édeségboltok, az üzemi, hivatali büfék, s a vendéglátóiparon belül a szórakoztató jellegű helyek, a presszók, bárók, itálboltok. a dohányboltok dolgozóinak is csökken a heti munkaideje, általában mégis többet dolgoznak majd a 44 óránál. ezekben az üzletekben eddig heti 52 órát álltak a pult mögött az eladók, most a négyórás csökkentéssel ez 48 óra körül alakul majd.

várhatóan heti többlet-szabadnapját a vasárnaphoz kapcsolva, szombaton vagy hétfőn veheti ki a kereskedelmi dolgozók 48 százaléka, s hét közben kapja meg a dolgozók 37 százaléka. mód van arra is, hogy többlet szabadnapjukat összegyűjtsék, s rendes évi szabadságukat gyarapítsák vele. az előzetes információk szerint evvel a lehetőséggel a kereskedelmi dolgozók 5.6 százaléka él majd. sajnos - nem számottevő mennyiségben ugyan - lesznek olyan üzletek, ahol a rendeletben biztosított szabadidőt túlórával lesznek kénytelenek megváltani, ezt azonban a fővárosi tanács kereskedelmi főosztályának vezetői csupán átmeneti megoldásnak tekintik, s várhatóan már a közeljövőben orvosolják./mti/

15.18/ny

-42-

Tó 16⁰⁰

bb.61. újabb komárom megyei iskolákban vezetik be az egésznapos oktatást

vid/fm/a/-cz

1974. március 13.

komárom megyében még csak az esztergomi balassa iskola egyik első osztálya működik egésznapos iskolaként. az eredmények nagyon kedvezőek. a nevelők olyan egységét tudták kialakítani a tanításnak és a napközis foglalkozásnak, hogy lényegesen csökkent a gyerekek megterhelése. a tapasztalatok alapján jövőre tatabányán és komáromban is szerveznek egésznapos iskolákat. a tennivalókat szerdán esztergomban, a magyar pedagógiai társaság komárom megyei tagozatának ülésén vitatták meg. tájékoztítottak a résztvevők az országos tapasztalatokról is, majd megtekintették a balassa iskola foglalkozását. /mti/

felhasználható: 17.00 óra után!

bb.62. irodalmi szabadegyetem nyíregyházán

vid/ká/a/-cz

1974. március 13.

a,,szomszédos szocialista országok magyar irodalma,, címmel irodalmi szabadegyetem nyílt szerdán nyíregyházán a tudományos ismeretterjesztő társulat rendezésében. a szabadegyetemi előadássorozat célja megismertetni az érdeklődőkkel, elsősorban tanárokkal, főiskolai hallgatókkal a szomszédos szocialista országok magyar irodalmát. az első rendezvényen dr.görömbei andor irodalomtörténész, aspiráns, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem tanára tartott előadást a csehszlovákiai magyar irodalomról. a további előadások a romániai, a kárpát-ukrajnai, a jugoszláviai magyar irodalom helyzetével foglalkoznak./mti/

felhasználható: 18.00 órától!

bb.63. lappföldi leánykórus hangversenye székesfehérvárott

vid/fm/a/.cz

1974. március 13.

Lappföld népdalaival, kórusművészetével ismerkedhettek meg szerdán este a székesfehérváriak: az építők pintér károly művelődési házában a sauvosaari leánykórus adott hangversenyt. a lappföldi énekkar tagjai székesfehérvár finn testvérvárosának, keminek a küldöttségével érkezett fejér megye székhelyére. találkoznak a magyar fiatalokkal, s a megyeszékhelyen, valamint több községben adnak műsort./mti/

15.40/a

-43-

Tó 16¹⁵

bb.60. eltűnnek a pipáló kémények - megfiatalítják a zsolnay porcelángyárat

vid/kz/a/-cz

1974. március 13.

pécsett az avatatlan szemlélők is tanúi lehetnek a több mint száz éves zsolnay porcelángyár fiatalodásának. mint óriás, fekete felkiáltójelek sorakoztak az örökké pipáló kémények, most pedig sorra bontják őket. rövidesen beteljesülő valóság lesz, hogy a világhírű üzem nem szennyezi környezetét, a mecsekajjai város levegőjét.

a gyárkapun belül ennél is többet jelent a csaknem 300 milliós rekonstrukció, amelynek a termeléssel kapcsolatos, nagyobbik része még ebben az ötéves tervben befejeződik. a munkák állásáról, a további tervekről szerdán, a pécs-baranyai műszaki és közgazdasági propaganda hónap keretében hallhattak ismertetést az üzem dolgozói és más érdeklődők a zsolnay művelődési házban. mint elmondották, a gyárfiatalítás jó ütemben halad. a tavalyi és az idei munkák értéke 156 millió forint. bontják a 80 esztendőszentüzelésű kemencéket. helyettük automatikusan működő gázüzelésű kemencéket építenek, amelyek mellett már nem lesz szükség nehéz fizikai munkára és minőség javulást is várnak tőle. belső átépítéssel és szervezéssel fokozott gépesítéssel célszerűbben alakítják ki a technológiai menetet, szalagszerű eljárással, közelebb kerülnek egymáshoz a műveletek, rövidebb lesz az anyagmozgatás útja. a rekonstrukció eredményeként növekszik a termelés is, nagyfeszültségű szigetelőkkel például kétszeresét tervezik, edényfélékből 1200 tonnával gyártanak majd többet, minden igényt szeretnének kielégíteni a régi, hagyományos zsolnay díszműáruból, a szép eozinokból, fajanszporcelánból. az építkezésekhez pedig jó minőségű, nagy választékú burkolólapokat kívánnak előállítani, amivel fokozhatják a régi zsolnay-gyár hírnevét./mti/

--

bb.64. a pénzügyi és számviteli főiskola

gg/hi/a/-cz

1974. március 13.

felhívja a figyelmet, hogy mind a nappali, mind az esti és levelező tagozatra csak azok jelentkezését tudja elfogadni, akiknek szükséges okmányai március 30-ig beérkeznek./mti/

15.45/a

- 44 -

bb 65. a kereskedelem tájékoztatója a kis elemekről és a mokka-cukorról

i kf/mm/ny -cz

1974. március 13.

az elmúlt hetekben - egyebek között - két apró cikk hiánya okozott bosszúságot a vásárlóknak: ismét eltűnt az üzletekből a 9 voltos kis elem, s nem volt kapható a kávézásnál már megszokott mokka-cukor.

az elmúlt egy-két évben az elem-ellátás megoldódott azzal, hogy - miután a hazai üzem ezt az egyetlen típust nem gyártja - külföldről hozunk be 9 voltos elemet. a ravill vállalatnál elmondották, hogy az idén is 1.5 millió elemet rendeltek, s kapták meg rá rendben a visszaigazolást. a szerződés szerint az első negyedévi 375 ezerből azonban eddig mindössze két tételben 120.000 elem érkezett, a nagykereskedelem raktárkészletei is kimerültek, így fordulhatott elő a néhányhetes hiány. az üzleti partnerek tájékoztatása szerint ezekben a hetekben a szállítás meggyorsul, s az elmaradást március végéig pótolják. áprilisban már előreláthatóan nem lesz hiánycikk a 9 voltos elem.

időközben megoldódott a mokka-probléma is, a szerencsi cukorgyár már szállít a budapesti fűszértnek. a belkereskedelmi minisztérium és a cukoripar együttes véleménye, hogy a hiányt a boltok készleteinek csökkentése, a kései rendelés okozta. ehhez járult hozzá az is, hogy a cukorgyárak abbéli igyekezetükben hogy minél több hókristályt gyártsanak - ebből ugyanis ugrásszerűen megnövekedtek az igények - a korábbinál kevesebb makkát készítettek. lényegében most már az igények szerint gyártanak mokka-cukrot, a nagykereskedelemek is megfelelő készlete, így a boltok rendelésén mulik, hogy ne hiányozzék az üzletekből a mokka./mti/

--

bb 66. georges pompidou,

pá/ny hi la

1974. március 13.

a francia köztársaság elnöke a szovjetunióban teendő hivatalos látogatásra utazva, átrepült a magyar népköztársaság területe felett, s ebből az alkalomból táviratban üdvözölte losonczi pált, az elnöki tanács elnökét./mti/

--

bb 67. martos ferenc

mm/ny hi la

1974. március 13.

akadémiai levelezőtag ,, kőzetmechanikai jelenségek vizsgálata modelleken,, címmel szerdán megtartotta székfoglaló előadását a magyar tudományos akadémián./mti/

16.00/ny

- 45 -

bb 68. a honfoglalástól a felszabadulásig

i tf/gg/ny hi la

1974. március 13.

mutatja be történelmünket az a tanulmánykötet, amely a hazafias népfront kezdeményezésére készül és várhatóan a jövő esztendőben jelenik meg. az előzményekhez tartozik: a népfrontkongresszusok fórumain többször felmerült az a javaslat, hogy valamiféle átfogó műben mutassák be a népfront-mozgalomban résztvevő hatalmas tömegnek és az olvasóközönség még szélesebb táborának a szocialista hazafiság ápolását, ennek megannyi történelmi fázisát, módját, mikéntjét az elmúlt századokban is. annak idején a javaslat felvetői úgy foglaltak állást: olyan történelmi tanulmánykötetre gondolnak, amely a magyar történelem nagyjainak személyes példájával bizonyítja - s ezáltal a mának is szól-, hogy a történelemben a megörökítésre méltó hazafias tettek minden korban az emberiség haladását is szolgálták.

a legutóbbi - sorrendben az ötödik - népfront-kongresszuson határozat született e gondolat megvalósítására, s a tanulmánykötet elkészítésére népes szerzői kollektívát kért fel a hazafias népfront országos tanácsa. körülbelül 70-75 szerző ír rövidebb-hosszabb tanulmányt történelmünk nagyjairól egy-egy korszakban. időben a kötet az államalapítással kezdődik és az új honfoglalásig, 1945-ig tart. a minden bizonnyal egyedülálló - tartalmában és formájában a népfront-mozgalom munkamódszereit is figyelembe vevő: tehát a tömegeknek szóló - műsajtó alá rendezését a magvető kiadó vállalta./mti/

-. -

bb 69. a mahart közli,

gk/ny sl la

1974. március 13.

hogymárcius 16-án, szombaton reggel a soroksári duna-ágban napon-ta menetrend szerint közlekedő ráckeve-dömsöd-tassi személyhajó-járatát megindítja./mti/

-. -

16.30/ny

10.16.40

-46-

bb 70. Losonczi pál üdvözlő távirata az új venezuelai elnökhöz

gk/ny hi la

1974. március 13.

Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte Carlos Andrés Pérez-t, a venezuelai köztársaság elnöki tiszttségébe történt beiktatása alkalmából. Puja Frigyes külügyminiszter Efraín Schacht Aristigueta újonnan kinevezett külügyminiszternek küldött üdvözlő táviratot./mti/

-. -

au

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.68-as számunkat / a honfoglalástól a felszabadulásig / teljes egészében

v i s s z a v o n j u k !

/mti/

-. -

bb.71. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

a/la

1974. március 13.

43. borsodi horgászvizek
44. bkv közlemény
45. keszthelyi helikon ünnepségek
46. a szot részvételtávirata
47. dokumentum-kiállítás
48. az NSZK nagykövete átadta megbízólevelét
49. nemzetközi úttörőtalálkozó
50. napközis óvoda
51. velencei-tavi „hajósok”,
52. rendőrségi hírek
53. nyereségrészesedés kifizetése a Győri Rába Gyárban
54. a Pest megyei tanács VB ülése
55. Ausztriába utaztak a gödöllői egyetem népi táncosai
56. együttműködési megállapodás
57. a Vöröskereszt országos elnökségének ülése

/folyt.köv./

17.55/a

- 47 -

M-18²⁰

:bb.71./ a belföldi.....folyt./-a

58. a nemzetközi uttörőfesztivál előkészületei
 59. munkaidőcsökkentés a budapesti kereskedelemben
 60. zsolnay porcelángyár
 61. egészsznapos oktatás
 62. irodalmi szabadegyetem
 63. Lappföldi Leánykórus
 64. pénzügyi és számviteli főiskola
 65. a kereskedelem tájékoztatója
 66. pompidou távirata
 67. akadémiai székfoglaló
 68. a honfoglalástól a felszabadulásig/ vi s s z a v o n v a !!/
 69. mahart
 70. Losonczi pál távirata az új venezuelai elnökhöz
 71. hírjegyzék
- /mti'

-. -

bb 72. felhasználhatják: a március 14-én megjelenő lapok!

ünnepségek, koszoruzások március 15-én

i pr/gg/ny hi -cz

1974. március 13.

Országszerte megünneplik az 1848-as polgári forradalom és szabadságharc 126. évfordulóját. Budapesten a hazafias népfront országos tanácsa és a Kisz központi bizottsága az évforduló alkalmából, március 15-én délelőtt nagygyűlést rendez a nemzeti múzeum kertjében. Az ünnepségen részt vesznek a fővárosi gyárak, üzemek, intézmények dolgozóinak küldöttei, az iskolák képviselői, felnőttek és fiatalok. A köszöntők elhangzása után a népfront és a Kisz nevében megkoszorúzzák a múzeum falán elhelyezett emléktáblát.

/folyt köv/
19.05/ny

-48-

MA 1910

bb 72. ünnepségek...folyt/ny

az ünnepség után a résztvevők - a múzeum köruton, a Kossuth Lajos utcán és a felszabadulás téren - átvonulnak a március 15-e térre; a hazafias népfront és a Kisz budapesti bizottsága, valamint a fővárosi fegyveres területek képviselői megkoszorúzzák a Petőfi szobrot.

az átvonulási útvonalon körülbelül 10 óra 15 perctől előrelátó hatólag 11 óra 30 percig forgalomkorlátozás lesz.

a városokban és falvakban, a főváros kerületeiben levő szobroknál, emléktábláknál a helyi népfront és Kisz bizottság rendez ünnepségeket./mti/

-. -

bb 73. felhasználhatják: a március 14-én megjelenő lapok!

ideiglenes forgalomkorlátozás

i pr/gg/ny hi la

1974. március 13.

a budapesti rendőr-főkapitányság és a budapesti közlekedési vállalat közli, hogy március 15-én körülbelül 10 óra 15 perctől előrelátólag 11 óra 30 percig forgalomkorlátozás lesz a belvárosban a - a múzeum kertje ünnepségen részt vevők Petőfi szoborhoz történő áthaladásának biztosítása miatt.

a múzeum körutát, a Kossuth Lajos utcát, a felszabadulás teret, a szabadsajtó utat, a március 15-e teret és a pesti rakparti utat erre az időre teljesen lezárják a közúti forgalom elől. ezekre az útvonalakra a keresztező, rávezető utcákról sem lehet ráhajtani.

a forgalomtorlódás elkerülése miatt a rendőrség a belvárostól távolabb eső útvonalakon is tereli a forgalmat. az észak-déli irányú átmenő forgalom céljára a budai rakparti utat, valamint a könyves Kálmán körut-hungária körut, Róbert Károly körut igénybevételét javasolják. a pesti rakparti ut forgalmának korlátozása - a többitől eltérően - előrelátólag 13 óráig tart.

a forgalomkorlátozás miatt - a közölt időpontban - módosulnak a tömegközlekedési járművek útvonalai is.

/folyt köv/
19.10/ny

-49-

MA 1915

bb 73. / ideiglenes forgalomkorlátozás...folyt/ny

villamosok: a 47-es, a 49-es, és az 52-es jelzésű villamosok a marx tértől csak a madách térig közlekednek; a 42/a, a 42-es, a 47-es, a 49-es és az 52-es jelzésű villamosok a tolbuhin körut-üllői ut vonalon közlekednek.

autóbuszok: a 9-es, a 9/y, a 6-os és a 81-es jelzésű autóbuszok a józsef körut-lenin körut-dohány utca wesselényi utca vonalán kerülnek el a belvárost; az 1-es, a 7/a, a 7/c, a 107-es és a 89-es jelzésű autóbuszok a lánchidon át közlekednek és a népköztársaság utja-lenin köruton át jutnak vissza eredeti utvo-
nalukra.

a budapesti rendőrfőkapitányság javasolja, hogy a forgalomkorlátozás ideje alatt a gépjárművezetők lehetőleg kerüljék el a belvárost./mti/

-. -

bb 75. időjárásjelentés

gk szb la

1974. március 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. március 13-án, szerdán este:

nyugat felől növekvő felhőzet

várható időjárás csütörtök estig: nyugat felől felhősödés, a nyugati megyékben szórványos, kisebb esők. mérsékelt, megélénkülő déli szél. hajnalban néhány helyen köd. Legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 9-14 fok között. /mti/

-. -

19.00-szb

-50-

NA 1920

bb 76. a mnot elnökségének fogadása

gk szb la

1974. március 13.

a magyar nők országos tanácsának elnöksége szerda este ünnepi fogadást adott a nemzetközi nőnap alkalmából. a fogadáson megjelentek több, budapesten akkreditált diplomáciai képviselő nőtagjai, valamint a magyar nőtársadalomnak a politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális életet reprezentáló képviselői.

a nemzetközi nőnap vendégeit erdei lászlóné, a mnot elnöke köszöntötte, majd a kalács-együttes adott magyar népdalokból és virágénekekből álló ünnepi műsort.

a találkozó - amely esztendőnk óta már hagyományosnak számít - meghitt hangulatban ért véget. /mti/

-. -

bb.77. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

a/la

1974. március 13.

72. ünnepek

73. forgalmi korlátozás

75. időjárásjelentés

76. a nőtanács elnökségének fogadása

77. hírjegyzéke

/mti/

-. -

- v é g e -

21.00/a

- 51 -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztők: halasi györgy
lakatos erzsébet

NA 2pe